

Free Lithuania
2618 West 71-st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. (312) 476-3371 or 839-5531
Second Class Postage Paid
At Chicago, Illinois
Atskiro nr. kaina 50 ct.
Single Copy 50 cents

KAS GYVENA SAVO TAUTAI -
GYVENA VISAI ŽMONIJAI!
Prof. A. Voldemaras

Laisvoji Lietuva

EINA XLI METUS

1988 BALANDIS - APRIL 14

Nr. 8 (1530)

PREZIDENTO KELIONĖ I MASKVĄ

DR. JONAS KUNCA

Kaip žinom iš spaudos, Amerikos prezidentas vėl susitikis su Gorbachevu. Ši kartą Maskvoje. Pokalbių programoj numatyta kalbėtis dėl atominių ginklų sumažinimo ir dėl žmogaus teisių Sovietų imperijoje. Tikriausiai Afganistane, iš kur rusai pradžioje atitraukė savo kovos dalinius, bus irgi nepamirštas. Mums svarbūs yra pasitarimai apie žmogaus teises Sovietų Sąjungoje. Dėl svarbiau, kad mes nebūtume pamiršti, kaip iki šiol yra atsitikę. Neverta čia kurti visiem žinomą teisių laizymą ok. Lietuvai. Norėčiau sustoti prie prasmingesnio taisyklės: kaip daryti, kad pasikalbėjimuose būtų gvildinamos ir Pabaltijo klausimai? Iki šiol sovietai į jokiais kalbas apie Pabaltijį iš vis nėjo, atsisirdami, kad tai yra grynai Sovietų Sąjungos vidaus reikalas. Bet nebūtinai ir šį kartą jie taip pasielgtų. Mat, Rytų-Vakarų pokalbiai eina skirtingoje aplinkoje. Maskvai labai svarbu susitarti su Š. Amerika, kad sustabdyti ekonominį kraujavimą apsiginklavimo lenktynėse. Pačiam Gorbachevui reikia diplomatinio laimėjimo dar prieš partijos kongresą, kad pakelti savo prestižą reikalingą priešininkų pašalinimui ir reformos planų priėmimui minėtam suvažiavime. Kai Maskvai ir Gorbachevui yra svarbu susitarti, jis, reiklia manyti, bus šį kartą sukalbamasis. Tik reikia, vertikaliai reikia, kad prezidentas išeitų iš klausimų. O čia jau mūsų reikalas daryti tinkamas pastangas, kad nebūtume pamiršti. Yra mažai abejonių, kad kalbant apie žmogaus teises, pirmiausia bus liečiamas žydų emigracijos reikalas, nes jie Š. Amerikoje turi didelę politinę galią, su kuria ir pats prezidentas ir respublikonų partija turi skaitytis. Vis tik, jei būtume atidėti kitam kartui, kuris nežinia kada galėtų būti, tai daugiau dėl mūsų kaltės, bet ne dėl laiko stokos.

Kadangi belieka vos mėnesis laiko, turim skubiai ieškoti kelio vedančio į prezidento kabinetą. Svarnis būtų pasikalbėjimas, jei eitume kartu visų trijų Pabaltijo bendruomenių atstovai ir jei turėtume paruoštą iš anksto tinkamą planą, nes kalbėti reikia konkrečiai. Ko mes galim prašyti? Deja, tik palaipsniui Pabaltijos srities išsilaivsinimo. Gorbachevas, jei ir norėtų, o jis to tikrai nenori, negalėtų nei pasiūlyti Politbiurui gražinti laisvę Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Tai būtų jo karjeros galas...

Ką dabar Amerikos prezidentas galėtų ir turėtų reikalauti, tai kad:

1) Pabaltijis būtų atskirtas nuo likusios S. Sąjungos kaip atskira skubių ekonominių reformų sritis, kurioje tos reformos galėtų būti pravestos per trumpiausią laiką ir su daug didesne pasisekimo galimybe.

2) Ta sritis būtų atskirta specialia siena, kad išvengtų žmonių antplūdžio.

3) Atstatyta pilna religijos ir tautinio gyvenimo laisvė, įskaitant ir teisę laisvai kurti meną ir pasisakyti spaudoje.

4) Pabaltij duoti teisę laisvai ir privačiai dirbti žemę ir turėti mažas ir vidutinio dydžio privatinės įmones. Ekonominis planas būtų sudarytas kiekvienos Pabaltijos valstybės vietinės valdžios su teise eksportuoti-importuoti ir į Vakarų Pasaulį.

5) Atitraukti iš Pabaltijos KGB ir karo dalinius.

6) Paleisti visus sąžinės kalinius ir sustabdyti rusifikaciją tiek mokyklose tiek ir įleidžiant į tą sritį kitų respublikų nepabaltiečius.

7) Leisti žmonėms laisvai įvažiuoti ir lankyti kraštus, išskyrus uždraustas vietas dėl saugumo sumetimų. Turizmas būtų tvirtų devizų svarbus šaltinis.

Tai, aišku, nebūtų savystovumo atstatymas, bet didžiulis esamos padėties pakeitimas ir tautos naikinimo

Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentas Ronald Reagan kovo mėn. 21 dieną paskelbė Afganistano Dieną.

mo sustabdymas.

Iš kitos pusės, tuo neatsisakoma nuo nepriklausomybės teisės ir siekimo. Priešingai, palaipsniui išsilaivsinimas tik pagreitintų galutinio tikslo atsiekimui ir krašto paruošimui tvarkytis savyje visiškai reikalingą tautos ir valstybės persitvarkymą ir sumažintų pirmųjų nepriklausomybės žingsnių sunkumus.

Tokius opius klausimus gali spręsti tik atsakingiausių mūsų išeivijos asmenų grupė. Jos išvados gali būti visai kitokios. Straipsnis nepretenduoja ką nors pamokyti, bet tik atkreipti dėmesį, kad veikti, ir dar skubiai, mums tikrai reikia. Blogiausiai atsitiktų, jei mes vėl praleistume gerą progą, kuri gali ir nepasikartoti, arba, kad nuėjus pas prezidentą, nežinotume, ko iš jo norim prašyti. Kiekvienam ateina į galvą: kaip ne - mes norim nepriklausomos Lietuvos. Tokio prašymo prezidentas, kad ir išklays, bet ne išsimesin, nes jis, bent kol kas, neturi jokių galimybių būti realizuotas.

Nesąmonė būtų šį skubų reikalą atidėti seimui Kanadoje. Vadų susitikimas nelaukia mūsų seimo suvažiavimo! Kiek lėti mūsų veiklos refleksai reikalauja kokio nors gydymo. Jei ne, nįsuspėsime laiku reaguoti į galvotrūksčius bėgančius pasaulio įvykius.

vas įsikišo Indija, pernai spalio mėn. atsiųsdama savo kariuomenę.

Šalia komunistų Liaudies armijos Filipinuose nuo 1970 m. savo autonomijos siekia ir musulmonai, susijungę į Moro Tautinio išsivadavimo frontą. Šis "karelis" jau pareikalavo 60,000 žmonių aukų. Panašus išsivadavimo karas vyksta Sudane, kur juodieji siekia daugiau laisvę ir kovą prieš arabų valdžią Sudano šiaurėje. Panašiai kovoja Vakariniame Sacharoje sudarę "Polisario judėjimas", remiamas Alžiro ir Libijos. Tai karas prieš Maroko monarchiją. Nuo 1970 m. žuvo 10,000 žmonių.

Neaiškios kilmės kareliai vyksta kitose Afrikos šalyse: Mozambike, Ugandoje, Kamerune, Čade ir Zimbabvėje. Dažnai tai būna kovos tarp atskirų genčių. Jos neapsieina be kaimyninių valstybių įsikišimo. Ugandoje, nuvertus žiaurų valdovą Aminą, karas kilo tarp įvairių jį nuvertusių grupuočių. Krašte šiuo čia įvairios ginkluotos gaujos, kurios visos siekia centrinės valdžios. Įvairiose kovose nuo 1981 m. žuvo 102,000 žmonių ir

galo nesimato. Dar blogiau Mozambike, kur į vidaus kovas įsikišo kaimynės - Zimbabvė, Tanzanija ir Pietų Afrika. Čia kasdien žūnančių nuo 1981 m. priskaitoma jau apie 400,000. Daug Mozambiko piliečių nuo tų kovų pabėgo į kaimynines valstybes. Mozambike ir Etiopijoje vidaus karai prisidėjo prie visiškos ekonominės suirutės. Įvairios sausros sukėlė badą. Vakarų pasauliui nelengva siųsti paramą badaujančioms tautoms, nes maisto siuntas pasiima arba tiesiog sunaikina kariaujančios gaujos.

Įvairios civilinės kovos gerokai palietė nedidelį Libaną, kurio atskiras vietoves dažnai puola kaimyninio Izraelio aviacija. Šio niekas už tuos puolimus nebėra ir nebūdžia, nors, sakykim, koks didelis triukšmas kiltų, jei Indijos lėktuvai po kelis kart per savaitę puldinėtų nedraugiško Pakistano teritoriją. Libano kariaujančių grupių skaičių sunku nustatyti. Tai krikščionys prieš musulmonus, palestiniečiai prieš Amal miliciją, kariauja atskiros musulmonų sektos, kurios susijungia tik prieš Izraelio samdytinius, Pietinio Libano krikščionis maronitus ir jų armiją. Į Libano kovas kišasi ne tik Izraelis, bet ir Iranas, Sirija, kuri 1987 m. pasiuntė savo kariuomenę prižiūrėti "taikos", o dabar kontroliuoja jau trečdalį teritorijos.

Neaiškūs karai vyksta Burmoje, kurioje kiekvienas kalnas /? J.Ž./ turi savo gentis, kurios pykstasi ir mušasi, o kartais susijungia į bendrą kovą prieš centrinę valdžią. Veikia Burmoje ir revoliuciniai komunistų armija. Kovoja įvairūs narkotikų pirkliai.

Afrikos Čade į sukilimus ir neramumus įsikišo kaimyninė Libija, kuri už savo naftą prisi-pirko daugybę ginklų ir kurios valdžios priekyje yra karingasis Khaddafi. Kovos Čade šiuo metu aprimo, nes Libija gavo nemažą smūgį, tačiau atrodo, kad Khaddafis ilgai nesėdės be naujo karo.

Nors kovos aprimo ir Kampučėje, laukiama naujų susikirtimų tarp Vietnamo pastatytos valdžios ir jos priešininkų. Įdomu tai, kad čia kariauja dviejų komunistų grupės: viena Vietnamo pastatytos režimo, kita Kinijos palaikomo kruvino Pol Poto jėgų, kurios veikia bendrai su nacionalistais.

Čia verta paminėti ir dvie-

jų komunistinių režimų - Kinijos ir Vietnamo kovas. Nuo 1979 m. Kinijos-Vietnamo pasienyje žuvo apie 30,000. Dažni susišaudymai vyksta ir Tailandijos pasienyje su Laosu.

Jei šiemet pavyktų sustabdyti didesnius konfliktus, kaip Irako-Irano ir Afganistano-Sovietų Sąjungos, visvien pasaulis nepadėtų ginklų. Karais nevadiname Indijos neramumų Pundžioje, Vakariniame Bengalijoje, Mizorame ar Nagalande. Nedideliai konfliktai vyksta Indonezijoje, kuri nuo 1975 metų vis "ramina" savo okupuotą buvusią portugalų koloniją Rytų Timorą. Žuvusių skaičius, palyginti, nedidelis šiaurinėje Airijoje, kuria airiai patriotai siekia prijungti prie katalikiškos Airijos. Tam priešinasi Š. Airijos protestantai. Daug metų čia kovose žuvo apie 100 žmonių per metus.

Visi minėti karai ir kareliai rodo, kad žmogaus prigimtis nepasikeitė. Blogiausia, kad technikos pažanga davė tam žmogui į rankas daug galingesnių ginklų. Minėjome palestiniečius, kurie akmenimis kovoja prieš izraelį, kur praėjusią savaitę vyko teismas. Žydai teisė žydą, kuris britų spaudoje papasakojo apie Izraelio atominių bombų fabriką, kuriame jis pats dirbo septynerius metus. Jo žodžiais Izraelis jau 20 metų pamažu gamina branduolines bombas. Už tai jis nuteistas sunkia kalėjimo bausme. Tuo tarpu Izraelio vyriausybė buvo išpėta JAV vyriausybės neliesti Saudi Arabijos, kuri pirkusi iš Kinijos modernių raketų, kurios galinčios pasiekti ir Izraelio teritoriją. Vakarų pasaulio valstybių vadams kalbant apie ilgą laiką taiką, mažosios pasaulio salys toliau ginkluojasi, toliau vyksta "maži" karai, kuriuose kasdien žūva tūkstančiai žmonių Taigi, pasaulio horizonte nieko naujo.

Br.P.

AFGANISTANO DERYBOS

Afganistano taikos pasitarimuose yra ženklų, kad Amerika ir Sovietų Sąjunga pašalino klūtis ir susitarė duoti karinę paramą Afganistanui, kai šis sutartas bus pasirašyta. Šis susitarimas neužblokuotų tęsti toliau derybas baigti 8 metų karui, leistų sugrįžti penkiems milijonams afganų pabėgėlių

MAŽŲ KARŲ NETRŪKSTA

Artėjant pavasariui pasirodė taikos troškimo ženklai. Nikaragvos komunistinė vyriausybė, susėdusi prie bendro stalo su laisvės kovotojais, paskelbė karo paliaubas, pažadėdama siekti taikos. JAV valstybės sekretorius George Shultz pasiūlė taikos planą Izraeliui, kurio valdžia bando žiauriausiomis priemonėmis nuslopinėti partizaninį palestiniečių pasipriešinimą okupuotose arabų žemėse. Prezidentas Reaganas rengiasi keliauti į Maskvą kalbėtis apie taikingą pasaulį, kuriame nebūtų tiek daug masinio naikinimo ginklų. Kai kurie stebėtojai mano, kad kaip tik tie baisieji ginklai sugebėjo atgrasinti karą mėgėjus nuo didesnio pasaulinio karo. Galingosios pasaulio tautos bijo ir pagalvoti apie modernias vandenilio bombas ir jų sprogdinimo padarinius.

Šalia taikos derybų ir taikingų siūlymų pasaulį sukrėtė naujos žinios apie Irako ar Iraną naudojamą nuodingas dujas, nuo kurių žūva ne tik kareiviai ar "revoliucijos gynėjai", bet ir kūdikiai, jų motinos bei seneliai.

Po Antrojo Pasaulinio karo, kurį užbaigė europiečiai viltinai vadino tas skerdynes "paskutinių karu", pasaulyje žuvo apie 17 milijonų žmonių. Ir šiuo metu kasdien žūva palestiniečiai, airiai, irakiečiai, irančiai, afganai ir daug kitų. Daugiausia nuostolių davė vadinami ideologiniai karai, kai ko-

munistinės galybės bandė primesti savo marksizmą kitoms tautoms, savo kaimynams. Tokie labai nuostolingi karai buvo Korėjoje, Vietname, Kambodijoje, Afganistane, kur rusai pagaliau įsitikino, kad ne visi komunistai nori ir dažnai visomis jėgomis nuo jo ginasi. Šitokios ideologinės kovos dar vyksta Angoloje, kur nuo 1973 m. žuvo 213,000 žmonių, Salvadore nuo 1979 m. žuvo 65,000, Gvatemaloje, Kolumbijoje, jau minėtoje Nikaragvoje. Savo pažūras ir marksistinė ideologija kitiems bando primesti Peru ir Filipinų komunistai. Tose šalyse žuvusių buvo apie 70,000 ir "revoliucijos" galo dar nesimato. Nors tie konfliktai vadinami "civiliniais karais", nėra jokių abejonių, kad komunistus remia ginklais ir lėšomis didžiosios komunistinės galybės: Kinija ir Sovietų Sąjunga. Parama ateina tiesioginiai arba per satelitus, kaip Kubą ar Vietnamą.

Kita karų rūšis liečia tautinio išsivadavimo pastangas. Tai nepriklausomybės karai buvusiose kolonijose. Imperijoms subyrėjus, buvę valdovai nustatė netikusias sienas, neatsižvelgdami į tautinių mažumų siekius. Jau 30 metų Etiopijoje dėl nepriklausomybės kovoja Eritrėjijos patriotai. Pietų Afrikoje savo valstybės siekia Namibijos gyventojai. Sri Lankoje prieš sinhalų valdžią kovoja tamilių mažuma. Nuo 1984 m. čia žuvo 6,000 žmonių. Dabar į ko-

IMPERIJŲ ŽLUGIMAS IR IŠEIVIJOS VEIKLA

VILIUS BRAŽĖNAS

Aiškus antikomunistas, Afrikos patirtas ir savo rašiniuose stipriai pasireiškęs kaip pavergtųjų tautų draugas, plačiai spausdinamas kolumnistas, ORLANDO SENTINELL dienraščio štabo narys Charley Reese dažnai kelia laisvajam pasauliui esminių klausimų. Kovo gale savo kolumne jis aiškiai svarstė kultūrų, civilizacijų bei imperijų smukimo ir žlugimo klausimą. Jis girdi, skaitęs nemažai veikalų apie tai, kaip imperijos sužlunga, tačiau niekur negavęs paaiškinimo, kodėl tai įvyksta. Atsakymui jis patiekia savo paties teoriją. Pagal jį, imperijos žlunga todėl, kad jų žmonės pamiršta realybę, jog pasaulis esąs medžiaginis, "physical". Pažangą užtikrina tik veiks mas, įtaigojas medžiagą, o ne žodžiai, kalbos. Sąlygas gerbūviui sudarą tik kariai ir inžinieriai, o ne intelektualai. Kariai laimi karus ir užtikrina taiką, gi inžinieriai taikos sąlygose stato ir sukuria gerbūvį.

Anot Reese, gerbūvis esąs žlugimo skatintojas. Gerbūvio atmosferoje išsilygus pirklių luomas ir jo parazitai - intelektualai. Taikos ir gerbūvio prielaidoje pirkliams susikaupia ir pinigų sankaupimas, gi intelektualai kalbėjimais.

Tuo visuomenės pamažu pažemina karus ir skaitytojus. Kai tuo pačiu metu išaukština biznierių ir intelektualus. To išvadoje tauta apsigyvena nerealia me pasaulyje, nes intelektualai - kalbėtojai "gyvena tik savose galvose". Anot jo, žodžiai nieko nesukuria ir neįtaigoja vystymosi. Kaip pavyzdį jis duoda Nicaraguos situaciją. Amerikiečiai tikrumoje tik kalbėjo apie pagalbą laisvės kovotojams ir "demokratiškos įgyvendinimą" Nicaraguoje. Sovieti-

taigi, tuo pat metu nieko nesakė, o metė į Nicaragą medžiagą: karinę medžiagą ir savus žmones. Penkių bilionų dolerių vertės medžiagos pagalba jie lemia C. Amerikos įvykius, kurių, deja, nepaveikia Amerikos žodžiai. Priedu, kaip kontrastą, galima nurodyti Amerikos pagalbą Antrojo Pasaulinio Karo metu: Sovietams davė 12 bilionų vertės karinės medžiagos, o ne pažadus žodžiais. Ta politika ir dabar. Tai išlaiko marksistinius žodžius pagrįstą ir karine medžiaga ramstomą Sovietinę imperiją nuo sugriuvimo.

Tad, pagal Charley Reese - žodžiai nedaug ką gero padaro. Tai, atrodytų, pritaikoma ir išeivijos kalboms apie Lietuvos vadavimą. Mūsųose kultūrininkai bei "kultūrininkai" pamažu tapę aukštuoju luomu, įtaigojančiu veiklos kryptį, planavimą, finansinių išteklių nukreipimą ir užsimojimų pirmumo gradaciją. To pasėkoje veiklos darbininkai, veikėjai, ypač politinėje bei laisvės kovos srityse, liko antraeilais išeivijos nariais. Intelektualių rašyboje bei kalbose "veikėjai" dažnai būna pašalpos objektu. Dėlto neretas bando pateisinti savo pareigos jausmo praradimą lyg ir pasididžiavimu, jog "aš politika nesidomiu", jog "tai veikėjų sritis". Tokia pažiūra išeiviją atitolina nuo tikrojo pasaulio, kame "politika", "veikla" sprendžia ne vien tik finzinę mūsų ateitį, bet ir tos išaugštin-tosios "kultūros" išlikimą ar žlugimą.

Mūsų pagrindinė veikla pamažu išvirsta į kalbėjimą. Jau metų metais kūrime organizacijas, rašome ir per-rašinėjame įstatus, o po to vis "stum-dėmė" jų paragrafus. Priedu kalbėjomė ir skaitėme rezoliucijas pagrindi-

nių tautinių švenčių minėjimuose. Kai ir šių progų dar vis nepakako kalboms buvo prieita į minėjimą, minėjimų tvaną. Minime kas tik pasitaiko. Tuo būdu galima kalbėti, ir kalbėti, ir kalbėti, gi veiklai "nebelieka laiko". Kad kalbose nebeliktų progos rimties siūlymams konkrečiai veiklai, net ir po 47 metų Lietuvos nepriklausomybės praradimo dar daugelio kalbos pradamos nuo Mindaugo Didžiojo laikų. Dažniausiai dar vis surandama laiko negerovių, trūkumų bei nusiskundimų litanijai, tačiau retai kada bėra progos pasakyti "amen" pasiūlymais būdų ir veiklos išminėtiems trūkumams pašalinti.

Pastaruoju metu spaudoje užtinkama daugiau užuominų ir pasididžiavimo apie veiklą, apie drąsius žygius. Deja, dažniausiai didžioji masė drąsia lietuvių veikla pavergtojoje Lietuvoje, o ne laisvajame pasaulyje. Džiaugiamės demonstracijomis tenai Hitlerio-Stalino Pakto sukakties proga ir Vasario 16-tąją dieną, tačiau retai užsimename apie mūsų pačių pareigą konkrečiai veikla anas demonstracijas paremti ir į jas atkreipti pasaulio dėmesį. Tai primena pavergtųjų tautų atstovų Amerikoje mažų grupių retkarčiais pasitaikiusias drąsias bei išradingas demonstracijas prieš Sovietų Sąjungą Washingtone, draudžiamose 500 pėdų nuo Sovietų atstovybės zonoje. Dėlto ne vienas, net ir lietuvių buvo areštuoti ir patraukti teisman. Tokia bei panaši veikla yra mūsų išeivijos "fizinė", "medžiaginė" šio, anot Charley Reese, "medžiaginio pasaulio" apraška. Kad tai atneša geresnių rezultatų, nei savišneka, įrodė nesenai paskelbtas Aukščiausiojo JAV Teismo sprendimas. Nuspręsta, jog ligi šiol JAV "liberalų" ir State Departmento internacionalistų anti-sovietiniams demonstrantams primestoji 500 pėdų nuo Sovietų atstovybės draudimo zona yra paremta nekonstituciniu įstatymu. Šis sprendimas išgautas dėka amerikiečių konservatorių jaunimo demonstravusių draudimo zonoje, buvusių areštuotų ir nubaustų, tačiau nepasitenkinusių vien nusiskundimais bei žodžiais, bet gynusių savo konstitucines teises per teismus. Jie veikė, kovojo, reikalavo teisingumo ir laimėjo teisę demonstruoti prieš Lietuvos okupantą prie jo atstovybės vartų ne tik sau, bet ir visiems siekiantiems per demonstracijas kelti aikštėn sovietinį smurtą.

Tai gal dar kartą įtaigoja mintį, jog mūsų kultūrininkų hegemonija išeivijoje, pamažu išvirtusi į savišneka, turi užleisti vietą anieks iš išeivijai vadovavimo išvietintiems "veikėjams", kurie, reikia tikėtis žodžiais "laisvės kova" ir "veikla" priduos tikrąją jų reikšmę.

Famaldos už kun. J. Zdebskį

Lazdijų rajono laikraštis „Darbo vėliava“ pranešė, kad vasario 8 dieną Rudaminos bažnyčioje įvyko pamaldos, skirtos prieš dvejuis metais tragiškai žuvusio kun. J. Zdebskio, šios parapijos klebono, atminimo pagerbimui.

Komunistai nusiskundė, kad po pamaldų grupė dalyvių pratęsė paminėjimo apeigas šventoriuje prie mirusiojo kapo: kur „atvykusieji bandė šmeižti mūsų santvarką“ ir net kalbėjo apie nepriklausomybės šventę — Vasario šešioliktosios — pažymėjimą.

Baltijos Veteranų suvažiavimas Kanadoje 10 metų sukakties proga

Foto S. Dabkaus

TIESA APIE LIETUVĄ

Sovietinė propaganda visą laiką gy-rėsi ok. Lietuvos, vadinamos "Tarybinės (sovietinės) Lietuvos pažanga". Dabar, tačiau, pasireiškęs kad ir mažam Gorbachiovo politikos atly-džiui, paaiškėjo tikroji padėtis... O ji yra tiesiog tragiška visai Lietuvai visai lietuvių tautai.

Sovietiniame "Gimtajame Krašte" (1988 m. Nr. 12) duodama įvairių sričių specialistų pasakytų kalbų san-trauka atspausdinta "Literatūroje ir Mene" (Nr. 11).

Ten rašoma: (citatos!) "Per pastaruosius porą metų stai-giai padidėjo vaikų išsigimimas, ap-sinuodijimas maistu, nes chemikų kiekis kai kuriuose produktuose 60-70 kartų viršija normą. Vandens už-terštumas, dirvų erozija, nykstan-tis humusas yra susiję su pramonės ir žemės ūkio intensyvėjimu. Mine-ralinės trąšos ir pesticidai naudoja-mi net ten, kur jų nereikia. Kai ku-rias Lietuvos upes jau reikia laikyti mirusiomis. Respublikoje yra ra-jonų (Jonavos, Akmenės, Kėdainių, Mažeikių), kur oro užterštumas vir-šija normas 5-6 kartus.

Pusę kenksmingų medžiagų, paly-ginti su energetikos ir chemijos pra-mone, ir orą išmeta automobilių tran-sportas. Į Kuršių marias kasmet Ne-munės atneša apie 100 tūkst. tonų or-ganinių, 55 tūkst. tonų suspenduotų, 40 tūkst. tonų ištirpusių medžiagų. 60-70 tūkst. tonų nitratų. 770 tonų naftos, apie 3 tūkst. aktyvių, fosfo-ro turinčių medžiagų.

Pasaulyje ekologinė situacija ver-tinama pagal tris - sveikatos, gyvy-bės ir genetikos kriterijus. Mūsų respublikoje pagal juos kai kurie ro-dikliai būtų tokie: 80 procentų serga įvairiomis ligomis. Kas ketvirtas

vaikas - mažakraujystė. Itin išvysty-tos pramonės šalyse, kokia yra Ja-ponija, vidutinis gyventojų amžius - 85 metai, pas mus - 61. Genetikos pažeidimai 1983 metais užfiksuoti kas šeštame kūdikyje (jei nebus sus-tabdytas teršimas, galima tikėtis, kad po 15 metų jau kiekvieno vaiko genetinės ląstelės bus pakenktos.

Japonijoje, JAV ekologijos reika-lams kasmet skiriama per 75 mili-jardus dolerių. TSRS - 8, milijar-dai rublių. Lietuva penkmečiui gau-na 240 milijonų. To per mažą, kad būtų visiškai sustabdyta ekologinė krizė... - tačiau gamtos apsaugos darbuose, mūsų nuomone, visi pla-nai ir nutarimai vykdomi dar labai lėtai, o kartais kai kurių biurokratų net sabotuojami. Išigalėjo neteisin-ga praktika, kai gamtos teršimo su-keltos pasekmės būdavo visą laiką nutylimos. Veikė drakoniškos ins-trukcijos, neleidžiančios spaudoje bei televizijoje pasirodyti rimties, šias problemas gvildenantiems straipsniams ir pasisakymams. Labai dažnai gamtos teršėjai, o ypač žemės ūkio vadovai, pasilikdavo už kri-tikos ribų."

Tai gi pripažįsta, kad sovietinė (kom. partijos) cenzūra nutylėdavo gamtos teršimo faktus ir net neleis-davo nei spaudoje nei televizijoje apie tą užsiminti.

Prie ko Lietuvą bei lietuvių tautą privedė sovietinė okupacija ir sovie-tinė sistema aiškiai parodo paduoto-sios citatos! Kaip matome - padėtis yra net blogesnė nei mes čia manė-me... Sovietai baigia užteršti visą Lietuvą ir esmėje jau naikina visą lietuvių tautą...

Ir tą jie vadina "išvadavimu"...

M.

vakarų europos politinė mišrainė

Vakarų Europoj yra įkurta di-džiulė tarptautinė organizaci-ja, pavadinta Europos Bendruo-mene. Tai nėra vienalytinė orga-nizacija, bet 3-jų organizacijų junginys, kurio sudėtyje yra: 1. Jungtinė Ekonominė bendruome-nė/arba vadinama Bendroji rin-ka/, įkurta 1967 m. liepos mėn., 2. Europos Anglies ir Plieno bendr-nė, 3. Europos Atominės Energijos bend-nė. Pastarosios dvi įsikūrusios daug anksčiau - 1951 ir 1958 metais.

Į Europos Bendruomenės sąran-gą dar įeina Ministerijų taryba, Europos Parlamentas ir Teisingu-mo Rūmai.

E. Bendruomenė turi 12 narių - valstybių: Belgiją, Daniją, D. Britaniją, Graikiją, Irlandiją, Ispaniją, Italiją, Luxemburgą, Olandiją, Portugaliją, Prancūzi-ją ir Vak. Vokietiją.

Šiose valstybėse yra 320 mi-lionų žmonių, t.y. daugiau ne-gu Sovietų S-gojo arba J. Amer. V-se. Europos Bendr-nė vartoja net 9 oficialias kalbas. Bet tai toli gražu nepatenkina visu Europos Bendruomenės tautų, ku-rios vartoja seniausias Europos kalbas, turi savo istoriją, tur-tingą literatūrą ir tautinius papročius. O tokių mažesnių

tautomų priklausančių žmonių Eu-ropos Bendr-nėje yra ne keletas tūkstančių, bet apie 50 milio-nų.

Tautinių mažumų įgimtos kal-bos atspariai laikosi tose pa-čiose vietovėse, visai ignoruo-damos šių dienų valstybines sie-nas. Kaip antai b a s k a i, kal-bantieji e u s k a r a kalba, gy-veną Šiaurės Ispanijoje ir Pietų Prancūzijoje. O k c i t a n i r p o v a n s o kalbas vartoja dalis Prancūzijos ir Italijos gyventojų. Prancūzijoje klesti 7 mažumų kalbos, o Italijoje net 11 - albanų, catalanų, kroatų, slovenų, graikų, prancūzų, pro-vanso, okcitano, friulano, Sar-dinijos ir latynų.

Europos bendruomenėje, kaip ir už jos ribų, kai kurie poli-tiniai veikėjai, vartojantieji mažumų kalbas, k.a. Olandijos f r i z u nacionalistai išsirežę kovoja dėl jų gimtosios kalbos platesnio vartojimo mokyklose, teismuose ir lokalinėje spaudoje. Tačiau tokie karštagalvių vietinių politikų užmojai trik-do šios taikingos organizacijos Europos Bendruomenės darnią veiklą ir nesiderina su jos tikslais

J. VIL.

The Birch Log

CISPES Kalta Sąžinė

John F. McManus

Belmont, Mass. - Sausio mėnesio pabaigoje New Yorke esantis Center for Constitutional Rights /CCR/, kairėn pakrypusi civilinių teisių grupė, pranešė informaciją apie FBI investigaciją apie Commit-tee in Solidarity with the People of El Salvador /CISPES/. CCR kaltino, kad FBI dėmesys išsi-plėtė į kitas grupes, kurios bendradarbiauja su CISPES, įskai-tant National Council of Churches, the Southern Christian Leadership Conference, the American Indian Movement, the Roman Catholic Maryknoll Order, and the National Education Educa-tion Association. CCR tvirtino, kad daugelio asmenų pažeistos civilinės teisės, ACLU kalbėto-jas sutiko.

Su Kuom Solidarumas? CISPES buvo sudaryta 1980 m. spalio mėn., įkūrėjas Farid Handal, brolis Salvadoro komu-nistų partijos vado Jorge Sha-fik Handal. Jam pagalbėjo Al-fredo Garcia Almeida, kubietis tarnaujantis Jungtinėse Tauto-se; Jungtinių Valstybių Peace Council, padalinys USSR World Peace Council; Sandy Pollack iš Jungtinių Valstybių komunistų partijos; ir kongresmanas Run Dellums, žinomas kairysis.

"People of El Salvador" su kuriais CISPES yra "solidarus" vadovaujami Faribundo Marti Li-beration Front /FMLN/ ir Revo-lutionary Democratic Front /FDR/, abi komunistų grupės siekiančios pašalinti labai kairėn pakrypusį prezidento Jose Napo-leon Duarte režimą. CISPES ope-racijos Jungtinėse Valstybėse apima organizavimą protestų prieš J.V. politiką, sudaro są-lygas kalbėtojams iš FMLN-FDR skelbti propagandai, ir net rin-kti aukas kurios siunčiamos į Meksiką esantį FDR banką. FBI Atsakymas

Naujai paskirtas FBI direkto-rius William Sessions grynė iš-taigos veiklą vasario mėn. 2 d. nurodymas, kad investigacijos buvo vykdomos nuo 1983 iki 1985 m., nes informacija apie CISPES ją rišo su "teoristine organiza-

cija". Jis nurodė, kad tai yra FMLN ir kad biuras kreipė dėme-sį į kaltinimus, kad CISPES na-riai aprūpindavo pinigais ir priemonėmis ir pridėjo, kad te-roristinė FMLN veikla apėmė bom-bas, žmonių grobimus, užpuoli-mus ir pasikėsinimus. "Bet in-vestigacija buvo sustabdyta, pa-reiškė Sessions, nes "CISPES" buvo išivėlusį į politinę veik-lą su First Amendment teisėmis-bet ne į tarptautinį teroriz-mą".

Atrodo, kad FBI direktoriaus pasakymas yra tai, kad pagal e-sančias įstatymuose instrukci-jas yra legalu amerikiečių gru-pėms ir asmenims remti užsienio komunistus taip ilgai, kad apie tą rėmimą negalima įrodyti tu-rinti ryšį apie išivėlimą į bom-bardavimus ir pasikėsinimus ir t.t. Labai suvaržyta FBI, tenka pastebėti, neturi teisės apkalti-nių, identifikuoti ar net in-vestiguoti komunistų asmenis ar grupes tikrai dėl to, kad jie turi ryšį su komunistais. Ką CISPES Slepia?

FBI negalėjo nustatyti CISPES išivėlimą į teroristinius veiksmus, dėl to nutraukė inves-tigaciją. Ar CISPES ir jų drau-gai CCR ir ACLU neturėtų girti FBI ir Amerikos teisingumo sis-temą? Ar CISPES ištikrųjų neiš-teisinta nuo išivėlimo į krimi-nalinius veiksmus, kas buvo lei-sta FBI ištirti? Jeigu tyrinėjo apie jus ir nesirado prieš jus apkaltinimų, ar jūs turite ata-kuoti investigatorių?

Šitie kairieji nesidžiaugia jų išteisinimu. Vietoje to jie išreiškė pasipiktinimą, kad kas nors turi tyrinėti jų veiklą.

Greičiausia, kad jie turi ką nors paslėpti, net nuo nusilp-nintos FBI. Tai gi, čia yra įro-dymas, kad teismai ir Kongresas padarė tai, kad yra visai lega-lizuota kairiesiems teikti poli-tinę paramą komunistų teroris-tams kol jie nėra sugauti, kad parūpina kulkas ir bombas. Ar mes nesame demokratiški?

© 1988 The John Birch Society Features

USPS 301580

LAISVOJI LIETUVA

2618 West 71-st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef.: 476-3371 or 839-5531
SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO
ILLINOIS

Published bi-weekly on Thursdays (Except July) by
LITHUANIAN REGENERATION
LITHUANIAN REGENERATION ASSOCIATION
Subscription Rates: \$15, annually in Canada \$15
Single copy 50 c.

Postmaster: Send address changes to the Laisvoji Lietuva

Leidžia LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS. Įgaliota leideja ir administratore Ona Šimkuvienė. Redaktorius Morkus Šimkus. Redaktoriaus pavaduotojas Juozas Žemaitis.

Redakcinė Kolegija: Marijus Blynas, Vilijus Bražėnas, Algirdas Budreckis, Vytautas Jokūbaitis, dr. Jonas Kunca, Stepa Varanka, Juozas Vilutis, Jonas Virbalis, Povilas Žičkus

Įvairių autorių straipsniai skelbiami LAISVOJOJE LIETUVOJE nevisada reiškia redakcijos ar leidejo nuomonę. Rankraščiai redakcijoje nesaugomi, gražinami iš anksto susitarus. Prireikus, rankraščius redakcija trumpina ir juos taiso savo nuožiūra.

PERKIRSTINAS GORDIJOS MAZGAS

Jau metas JAV LB Krašto Valdybai griežtai išspresti išeiviją skaudžiai suskaldžiusį nelemtąjį karo metų istorijos rašymo klausimą.

Kiekvienas aštrus visuomeninis ginčas supančioja rimtos veiklos planavimą ir organizavimą. Tai visad gailina laiką ir atkovoja spaudos puslapius. Ypač šios rūšies ginčas nepadarė jokio įnašo į mūsų veiklos praskaidrinimą, ir tik privertė išeivijos vežimo ratus tuo metu, kai išskyla naujų galimybių ir gerų kelių riedėti priekiu.

Šiandien mums būtina skirti energijos, laiko ir lėšų opų aktualijų išnaujojimui. Nicaraguos klausimas ir JAV derybos su Sovietais teikia begales progų kalbėti, rašyti, skelbti faktus apie Sovietus apskritai ir Lietuvos pavązdį ypatingai. Izraelio brutalumo prieš okupuotą teritoriją gyventojus akivaizdoje galima tikėtis platesnio dėmesio ir drąsesnio pritarimo mūsų skundams dėl žydų rėmiamo OSI antikomunistinių tautybių persekiojimo.

Sovietų ekonominės, socialinės ir tautinės ligos privertė Kremlį griebtis "perestroikos" ir "glasnost" tak-

tikos, kad gelbėjus Raudonąją koloniją imperiją nuo iširimo ar subyrėjimo. Tai mums plačiai atidaro duris į galimybes silpninti Lietuvos okupantą, agituoja prieš jo finansavimą ir jo karinės pramonės stiprinimą mūsų ištekliais. Taikydami tokią mūsų veiklą į Kremliaus opiausias vietas konkrečiai artiname Lietuvos laisvės dieną.

Nežiūrint šių ir kitų galimybių gausos, mes eikvojame daug energijos ir laiko ginčams dėl matomai neišrišamo klausimo. LB vadovai, kokiais gerais norais bebūtų jų žingsnis grįstas, turėtų prisipažinti padarę klaidą apsiskaiciuodami visuomenės nuotaukų vertinime. Jie turėtų perkirsti tą Gordijų mazgą ryžtingu sprendimu. Jiems privalu pasvarstyti galimybę nutraukti šią kaip pasėkos parodę, nepagalvotą sutartį abiem pusėm priimtinomis sąlygomis. Kiek galima spręsti iš visuomenės nuotaukų, daug kas susigvyventų su finansiniais nuostoliais, kad tik išvengus išleidimo knygos lietuviško veiksnio vardu parašytos su OSI negandu susieto autoriaus. Tuo pačiu tai duotų šiuo metu daugeliui nepageidaujamam autoriui išgy-

ti lietuviuose pasitikėjimo, išseinant amerikoniškon viešumon ir panaudojant jo OSI patirtį. Jis galėtų padėti nuplėšti kaukę OSI - KGB kolaboravimui JAV pi liečiams terorizuoti ir ištisoms antisovietinėms tautybėms šmeižti.

Veikti reikia šiandien pagal liaudies patarimą - "kalk geležį, kol karšta." Už dviejų ar trijų metų išleista, kad ir kaip stora, kad ir kaip metodologiškai parašyta, knyga padės mažiau, negu nuo knygos leidimo sutauptais pinigais šiandien paruošta plačiai sklaidžiama poros puslapių informacija. Nejaugi mūsų inteligentai bei politikos žinovais pasiskelbė vadovai dar vis nežino, jog Washingtonas dažniausiai įtaigojamas per "grassroots", per balsuotojų informavimą ir veiklon paskatinimą. Kad ir kaip gerai paruošta istorijos knyga nepakreips mūsų pusėn nei KGB agentų, nei OSI apakėlių, nei marksistinių profesorų, nei kairiųjų atstovų Kongrese. Juos galėtume apkrauti knygų kalnais, jie vis tiek sieks savų tikslų. Tik visuomenės pašaknų, balsuotojų spaudimas gali priversti Atstovus ir Teisingumo Departamento pareigūnus mažiau kreipti dėmesio į kairiųjų žydų "lobby" spaudimą bei sovietinę disinformaciją ir pagaliau rimtai klausytis mūsų delegatų argumentų.

JAV LB Krašto Valdyba, perkirdama šį Gordijų mazgą, pasitarnautų ne tik visuomenės ramybei, bet ir pačiai Lietuvių Bendruomenei.

V. B.

Bruselyje su demokratinėmis valstybėmis iš už Atlanto. Šiuo laiką prieš jas ir prieš mus iš kitos pusės išsūkio labai padidėjo. Tėbūne man leista pasakyti keletą žodžių ir apie Kongreso nepalaujamą pastangą mažinti gynybos išlaidas. Labai man juokinga atrodo, kad daug kas džiaugiasi mūsų ir Sovietų istoriniu susitarimu panaikinti visus atominis ginklus tiek Europoje, tiek ir Azijoje. Tas reiškia, kad reik laukti balsavimo kelių mūsų šalies gynybos išlaidų didelio sumažinimo.

Kai per 70 metų mes tarėmės su Sovietais, patys būdami silpnėjęje militarinėje padėtyje, tai to pasekoje jau praradome Angolą, Afganistaną, Kambodiją ir Nikaragą. Taigi, jeigu Kongresas vis nepalaujamai mažins gynybos išlaidas, tuo darydamas nuolaidas Sovietams, tai mes vėl atsidursime tokioje padėtyje, kokią esame buvę (plojimas).

Šiandieninė afganistaniečių laisvės kovotojų drąsa, ryžtas ir heroizmas esąs labai puikus pavyzdys. Mes neturime leisti juos sunaikinti. Tuo labiau mes neturime leisti už laisvę kovojantiems žmonėms žūti, kurie už ją kovoja arti mūsų namų.

Kaip jūs žinote Kongresas vėl balsuos ar piniginiai remti Nikaraguos laisvės kovotojus, ar ne. Aš manau, kad Kongresas neturėtų pamiršti ką mes esame jiems pažadėję. Argi mes leisime juos sandinistams sunaikinti? Jei tatau mes leisime padaryti, ar Amerikos žemyno žmonės kada nors ateityje mumis pasitikės? Kaip ilgai mes išliksime pasaulinė galybė, jei mes prarasime laisvojo pasaulio pasitikėjimą? Žmonės, kurie kovoja už savo laisvę, jie kovoja ir už mūsų tautinį saugumą (plojimas).

Prieš praėjusį balsavimą Nikaraguos laisvės kovotojams (contras) duoti ar neduoti paramos, mūsų Kongresui aš padariau tokią pastabą: "Jūs galite sustabdyti pagalbą laisvės kovotojams, bet jūs negalite sustabdyti Sovietų pagalbos sandinistams".

Yra faktas, kad Sovietai per šiu metų pirmuosius du mėnesius pagalbą sandinistams padvigubino, kaip kad buvo per du paskutiniuosius praeitų metų mėnesius. Kongreso opozicionieriai tvirtina, kad jei mes nemesime laisvės kovotojų, tai sandinistai sudemokratus. Kaip žinome, sandinistai niekad nesilaikė ir nesilaiko savo pažadų. Jų tikslas - galutinis laisvės kovotojų sunaikinimas. Šiandien ten jau esą 16 politiniams kaliniams kalinti kalėjimu, o neperseniausiai ten jų buvo tik 2.

Neseniai El Salvador buvo nušautas vienas komunistinis teroristas. Pas jį buvo rasta informacijų tvirtinimų, kad contras sunaikinimas reikėtų tą patį, ką strategiškai nugalėti Ameriką. Jei tikrumoje šitaip atsitiktų, Amerikai būtų labai didelis smūgis. Taigi, laisvės kovotojai turi būti stipri jėga. Tos jėgos nebūvant, kalbėjimas apie Vidurio Amerikos taiką esąs tik tuščias burbulas. Visi žinome, kad Sovietai deda visas

Vašingtone, 1988 m. kovo 25 d. atžymint Pabaltijo valstybėse 1949 metų didžiulius vežimus į Sibirą, prieš padedant gedulo vainikus prie Sovietų ambasados Jungtinio Amerikos Pabaltiečių Komiteto /JBANC/ atstovai: iš kairės - latvių atstovas Ojars Kalniņš /JBANC pirm./, estų atstovė Mari-Ann Rikken ir Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas prof. dr. Jonas Genys.

pastangas militariniai įsivertinti mūsų kontinente. Klysta tie, kurie galvoja, kad Sovietai sandinistams duoda tik humanišką pagalbą. Kongreso sutikimas laisvės kovotojus paremti tik batais ir bandažais (tvarsčiais), turi būti papildyta ir militarine pagalba - ginklais. Be ginklų, ten taika nebus įgyvendinta (plojimas). Mes negalime miegoti, kai ten laisvės kovotojai diena iš dienos vis naikinami (stiprus plojimas). Mūsų pagalbos dėka, laisvės kovotojai privers sandinistus prie demokratijos. Mūsų krašto apsauga reikalauja, kad Nikaragą būtų demokratiška, o ne sovietiška. Kitokios išeities negali būti (plojimas).

Man labai džiugu girdėti, kad American Legion taip entuziastiškai pritaria mūsų vedamai Centro Amerikos politikai. Aš dėkoju jums! (ploj-

mas). Aš dėkoju jums iš visos širdies.

Pagaliau, aš noriu nukrypti į kitą pasaulio pusę - į Aziją. Aš tikiu, kad jūs suprantate mūsų pastangas Pietryčių Azijoje ir Korėjoje. Žinau, kad čia jūs tarpe esama nemažai, kurie ten buvute laisvės kovotojų ginklo draugai. Tų laisvės kovotojų irgi mes neturime pamiršti, nes jų kova už laisvę nėra vien tik kova už jų tėvynės laisvę, bet ir už viso pasaulio, ir mūsų žemės laisvę.

Štai dėl ko aš pakartojau savo pažadą mūsų POWs ir MIAs šeimoms: "Mes nepasiduosim, mes nesušvelnėsime ligi po visą pasaulį išsklaidytus amerikiečius nesusigrąžinsim namo (plojimas).

Aš jums dėkoju labai, labai. Telai mina Dievas jus visus!"

DIDŽIOSIOS SPAUDOS INFORMACIJŲ BIURAS

JUOZAS PRUNSKIS

Mums labai svarbu plėsti ryšius su didžiąja Amerikos spauda. Tas ir nuvedė mane į Informacijos biurą - City News Bureau, kurio būstinė yra Chicago miesto centre, 35 E. Wacker Drv. Tai plačios apimties informacijų centras, kuris aprūpina žiniomis "Chicago Tribune", "Chicago Sun-Times" ir "New York Times". Šis biuras buvo įsteigtas 1890 m., taigi veikia beveik visą šimtmetį. Jį įkūrė didieji Chicago dienraščiai, kad per visą parą budėtų, dieną ir naktį, ir rinktų miesto žinias, perduotų minėtiems laikraščiams, kurių korespondentai ir reporteriai naktimis, savaitgaliais, popietėmis nedirba ir neįstengia visur aplankyti. Šis biuras dar aptarnauja 30 radijo stočių, televizijos stotis bei AP ir UP žinių agentūras. Jame dirba 45 žmonės. Biuras niekada neužsidaro, net ir naktį jame budi keturi tarnautojai - laikraštinkai.

Apie tą visą pasakojau man to biuro vedėjas Paul Zimbrakas, graikas, bet gimęs Amerikoje. Jis studijas išėjęs Roosevelt universitete, kur gilinosi į politinius mokslus ir filosofiją. Kai kurį laiką dirbo "Daily News" dienraštyje. Jis parodė man jų įstaigoje turimus 18 kompiuterių, kurių žinios surašomos ir perduodamos dienraščiams bei radijui, televizijai. Šis informacijų biuras dar turi 10 nešiojamų kompiuterių, kuriuos jų reporteris, prisijungęs prie telefono gali iš bet kurios vietos perduoti naujas informacijas.

Su koku pasirengimu primate žurnalistas į savo įstaigą? paklausiau biuro vedėją. - Baigusius universitetą, su bakaluro diplomu. Pačioj pradžioj atlyginimas nėra labai aukštas - 180 dol. savaitę, bet būsį biure yra gera praktika. Porą metų padirbėjęs reporteris gali pereiti dirbti kuriame laikraštyje.

Lietuvių šiuo tarpu neturime šiam informacijų biure.

Kokiose vietose biuro reporteriai budi, gaudydami žinias?

- Vyriausybės įstaigose, teismuose, policijoje, miesto vadovybėje ir visur kitur, kur gali įvykti kas nors naujesnio.

- O kaip su etninių grupių renginiais? paklausiau prisiiminęs, kad jų reporteris net buvo atvykęs pas lietuvių, kai Marijos

aukštesnės mokyklos salėje buvo Lietuvos nepriklausomybės minėjimas.

- Mes daugiausia domimės bendro pobūdžio, visus interesojančiais įvykiais, bet jei kas didesnio įvyksta etninių grupių veikime jei pavyzdžiui jų kokiame renginy dalyvauja gubernatoriaus, mes savo reporterį pasiųsiame. Tačiau susirinkimų, fondo vaju mes paprastai nelankome.

- O kaip su demonstracijomis? Ar būtina, kad susidarytų didesnis demonstruotojų skaičius, tik tada savo reporterį pasiunčiate?

- Dalyvių skaičius nesudaro lemiamos reikšmės. Jeigu, pavyzdžiui, prie gubernatoriaus įstaigos demonstruos net tik du žmonės, mes galime savo reporterį pasiųsti. Mes visada sekam radijo, televizijos pranešimus ir, jei kur kas įdomesnio įvyksta, tuoj siunčiame reporterį. Jei prezidentas atvyks į Chicago, mūsų žmogus prie jo bus dieną naktį. Kai prezidentas Carteris, atvykęs į Chicago, išėjo sportuodamas pabėgioti, su juo bėgo ir mūsų reporteris, budėdamas ir stebėdamas pagauti, jei kas įdomesnio įvyks. Kai prezidentui Reaganui buvo daroma vėžio operacija, mes pasiuntėme savo korespondentą pas šios šakos specialistą daktarą Chicagoje, kad duotų savo paaiškinimus apie tokias operacijas, apie gijimo galimybes. Mes budėjome miesto rotušėje, kai meras Washingtonas gavo širdies smūgį ir pirmieji davėme pranešimą apie jo mirtį.

- Kaip finansiškai išsilai kote?

- Mes esame didžiųjų laikraščių sukurtas ir laikomas informacijų šaltinis, o pagrindinės pajamos iš mūsų teikiamų žinių radijui, televizijos stotims, žinių agentūroms.

- Ar jūs turite kokių skyrių kituose miestuose?

- Kitur savo padalinių neturime, bet mes artimai bendraujame su panašiais biurais New Yorke, Washingtone, Kalifornijoje. Iš viso turime tokius draugiškus bendravimo ryšius su 12 panašių biurų.

Šio biuro vedėjas Zimorakas, su kuriuo kalbėjau, yra religingas žmogus, turi artimus ryšius su savo bažnyčia. Mes kalbėjome apie restauraciją, bevalgydami pasninko patiekalą. Jis džiaugėsi, kad jų

/nukelta į 4 pusl./

PREZIDENTO ŽODIS AMERIKOS VETERANAMS

JUOZAS ŽEMAITIS

(Baltųjų Rūmų spaudos informacija)

Tęsinys iš L. L. 7-to Nr.

Prezidentas Reagano kalba, nežiūrint kur, kada ir kam ji būna pasakyta, visada sutinkama su dideliu susidomavimu, išskiriant komunistus arba net ir Amerikos Kongreso liberalus. Praeitame L. L. numeryje atspausdinome jo kalbą, pasakytą š. m. Amerikos veteranų suvažiavime pradžią, o šiuo numeriu ją užbaigsime.

"Kalbant apie taikos išlaikymą ir ateityje, niekas negali būti svarbiau, kaip "Strategic Defence Initiative" (SDI), nes tai yra tik apsigynimo, o ne puolimo ginklas. Bet kokį atominėmis raketomis antpuolį juo bus galima paversti niekais. Technologija šiam ginklui pagaminti nėra neįmanoma. Visa bėda su biudžetu, nes ji mūsų Kongresas vis karo ir karo. Sovietų generalinis sekretorius Gorbachevas yra aiškiai pasakęs, kad Sovietai šioje srityje daro tą patį, ką ir Amerika. Tai kodėl SDI biudžetas vis karpomas? (plojimas).

Gorbachevas kalba apie perestroiką (persitvarkymą) savo viduje. Taip tai gerai. Bet kaip su perestroika Varšuvos Pakto valstybėmis? Manau, kad atėjo laikas Sovietams išvesti savo kariuomenę iš Rytų Europos ir atsisakyti nuo užgaidų pagrobti visą kontinentą.

Paskutinėje mano kelionėje į Europą aš pancraui aplankyti taip vadinamą gėdingą Berlyno sieną, kuri aptverta spygliuotomis vielomis su daugybe bokštuose įruošų kulkosvaidžių lizdų bei šaliniai lakstančių piktyčių šunų. Tai tikras barbarų darbas, nes tokiu žingsniu sudraskoma tauta, jos šeimos ir visa žmonija, suskirs-

tant tuos pačius ir atskirus sektorius.

Jau 70 metų kai vis mėginame kalbėti, kad tarp taip vadinamų "super power" valstybių galima prieiti prie neutralumo - nesikišimo vienu į kitų vidaus reikalus, nes, anot tų kalbėtojų, tarp sovietiško režimo ir Vakarų demokratijų nesą per didelio skirtumo. Toks galvojimas yra visiškai klaidingas. Kaip galima komunistinę valdymo sistemą, kuri paneigia Aukščiausiojo žmonių dautį teisę pasirinkti valdymosi formą pagal savo valią, palyginti su demokratija? Aš paprašyčiau taip galvojančius nuvykti į Berlyną ir pažiūrėti į tą ten išmūrytą gėdingą sieną, į tą tironų darbą.

Būtų labai svarbus toks klausimas: "Kaip ilgai gali išsilaikyti taika, kai vieno režimo gyventojai įkalinti už spygliuotų vielų tvoros?" Tokia padėtis mane verčia padaryti Gorbachevui tokį pasiūlymą: "Jei jūs glasnost (atvirumas) tikrai yra glasnost, nugriaukite tą gėdos sieną" (plojimas).

Nepateisinamas Europos padalinimas į dvi dalis yra pati didžiausia priežastis tos įtampos, kuri dabar esanti tarp Vakarų Europos ir Sovietų Sąjungos. Mes jokiu būdu nesutinkame su nelegaliu Europos padalinimu. Mūsų tarptautinė politika yra remiama tokio principu: Nežiūrint kur žmonės gyvena, jie turi pilną teisę patys laisvai pasirinkti tokį gyvenimo kelią, kokio jie nori, nes tą teisę jiems suteikė pats Aukščiausiasis Kūrėjas.

Taigi, kaip sakiau, susitiksime

KULTŪRINIS PUCLAPIS

V. Beliajus Sulaukė 80 Metų

Daugumas iš mūsų tautiečių darbuojasi savųjų tarpe ir kitataučiai jų visai nepažįsta ir nežino jų darbų, nežiūrint, kad pas lietuvius jie yra garsūs ir daug nuveikę. Tačiau yra ir priešingų atvejų, kuomet mažiau pas lietuvius pasireiškiantieji yra plačiau žinomi kitataučių tarpe.

Vienas iš tokių yra tautinių šokių specialistas ir folkloro žurnalo "Vilties" redaktorius

šiandien, išėjęs ilgą gyvenimo mokyklą, gali lygintis su aukštesnįs mokslus baigusiais. Jis puikiai rašo angliškai, tačiau ir lietuvių kalba nebūlogai parašo /jo rašinių kartais ir lietuvių spaudoje matome/.

BEVEIK 60 M. ŠOKIO
SRITYJE

1930 metais jis pradėjo savo,

nių, kurie atsistoję kėlė jam ilgas ovacijas.

Tai toks yra Vytautas Beliajus iš tolimosios Džukijos, ten gimęs 1908 m., kaimiečių Sofijos ir Jono Beliajų sūnus, kuris būdamas 14 metų /1923 metais/, palydėdamas savo močiutę, išvažiavo už jūrų marių į Ameriką laimės ieškoti. Ją čia buvo sunku rasti, tačiau teko daug ir sunkiai dirbti. Net ir mokyklų suolus nedaug galėjo nutrinti, nes tuoju turėjo rūpintis duonos užsidirbimu. Tačiau laisvalaikiu pats daug skaitė ir švietėsi, taip kad kaip šokėjo, karjerą. Buvo choreografu ir italų tarpe, be to lietuvių "Pirmyn" choro rengiamose operose bei operetėse. Vėliau pradėjo dėstyti šokius universitetuose bei kolegijose. 1942 m. išvyko į Fairhope, Alabamijoje kolegiją jų mokyti, bet ten stipriai susirgo džiova ir vos išliko gyvas. Ten 1944 metais ir pradėjo leisti savo laikraštėli /dabar tapusiu dideliu žurnalu/, kurį pavadino viltingu vardu "Viltimi" /tikėdamas pasveikti/. Jis tada pasveiko, tačiau grįžęs į Chicago vėl susirgo. Po operacijos gydėsi čia ir Denveryje, o vėliau, gydytojų patarimu, išsikėlė gyventi į San Diego, Kalifornijon. Iš ten vėl grįžo į Denverį, Kolorado ir čia tebe gyvena.

Šiuo metu, nežiūrint savo amžiaus, daug dar keliauja. Per paskutinius kelis metus porą kartų buvo Lietuvoje /stebėjo ten vykusias šokių bei folkloro šventes/, buvo Japonijoje bei daugelyje kitų vietų. Praėjusių metų pabaigoje buvo svečiu didžiuliame "Holiday Folk Fair"

Baltijos Veteranų Kanadoje dešimtmečio paminėjimas
Sta. Dabkaus nuotrauka

festivalyje, kur lietuviai buvo pagerbiamoji grupė. Čia jis tarėsi su šio festivalio rengėjais dėl žurnalo "Vilties" toli mesnio likimo, jeigu jį užkluptų liga ar mirtis.

Reikia sveikinti suaktyvintą Vytautą /savo draugų tarpe jis žinomas kaip Vyts/ Beliajų, kad jis dar ilgai nepavargtų ir dar ilgai darbuotųsi tautinių šokių bei folkloro srityje.

Pagerbtas ir įvertintas sveikųjų tarpe, reikia tikėtis V. Beliajus atitinkamai bus atžymėtas per šią vasarą įvykstančią Lietuvių Tautinių Šokių Šventę Hamiltone. Jis tikrai to nusipelnė!

ED. ŠULAITIS

koje. Su vokiečių instrumentinėmis grupėmis, koncertavo Vokietijoje, Norvegijoje ir Ispanijoje. Ji yra įrašiusi keliolika populiarių plokštelių.

Po programos šokiams rūpinsis linksmasis akordeonistas Juozas Thomas-Tamašauskas. Kviečiami ir laukiami visi "Lietuvos Atsiminimų" radijo klausytojai ir bičiuliai!

Kiekvieno lietuvių šių dienų didžiausiu rūpesčiu yra mūsų tautos gyvybės išlaikymas išvijoje. Tuo rūpesčiu gyvena visos laisvojo pasaulio lietuvių organizacijos, visa spauda ir kiekvienas sąmoningas lietuvis.

Tokiu veikliu, organizuotu už lietuvių ir Lietuvos laisvę kovojančiu lietuviu šią dieną yra didelė proga paminėti dr. Jokūbą Stuką, Lietuvos Atsiminimų radijo direktorių, kurio sumanoma dėka ši istorinė valanda švenčia jau 47 metų sukaktį. Čia neliko nepaminėtas joks žymesnis lietuvių gyvenimo įvykis ar šventė. Ko negalėjo pasiekti spausdintas žodis, tą jautriai palietė gyvas, radijo bangomis siunčiamas. Matydami, kaip giliai vagą lietuvių barmuose varo ši radijo valanda, jai palinkėkim sėkmingai švęsti ne tik šiuos 47 metus, bet ir toliau skelbti lietuvių talentus, jų kūrybą, tautinius džiaugsmus ir rūpesčius, neleisti užmigti lietuvių žūti, kol mūsų Tėvynėj suskambės Laisvės Varpas.

K. LIZDEIKA

Sukaktyvininkas Vytautas Beliajus /dešinėje/ praėjusių metų vasarą per tarptautinį folkloro festivalį "Baltica" Rumšiške. Ten dalyvavo ir amerikiečių šokių grupė iš Salt Lake City. Su skrybėle lietuviškus užkandžius ragauja ir Ed. Šulaitis iš Cicero.

bei leidėjas Vytautas Beliajus, kuris vasario 28 dieną paminėjo savo 80-įjį gimtadienį.

Šis žmogus yra vadinamas "Mr. Folk Dance, USA" ir jo vardas yra žinomas visame pasaulyje, gal išskyrus Sov. Sąjungą, nes ten jo žurnalas "Viltis" nėra išleidžiamas. Jis dar ir šiuo metu tebeleidžia Amerikoje folkloro žurnalą /išeina 6 kartus metuose, 40 puslapių apimtį/. Nors šis žurnalas turi lietuvišką pavadinimą ir jame dažnai rašoma apie lietuvius bei jų veiklą, tačiau jis leidžiamas anglų kalba ir apie 90% jo skaitytojų yra ne-lietuviai.

Savo jaunystėje jis yra nemaža dirbęs ir lietuvių tarpe, suorganizuodamas ir vadovaudamas pirmajai lietuvių tautinių šokių grupei Amerikoje /ji tarė kitko dalyvavo Pasaulinės Paro-

dos Chicagoje programoje/, anglų kalba parašė pirmąją knygą apie lietuvių tautinius šokius, lietuviškus tautinius šokius mokė Amerikos ir kitų kraštų kolegijose bei universitetuose ir atliko daug kitų darbų /išleido lietuviškų pasakų rinkinį anglų kalba bei kitų knygų/. Jo pavardė yra patekusi į daugelį "Who's Who" leidinių. Jis yra pagerbtas daugelyje miestų, išteikiant jam įvairius atžymėjimo ženklus. Vieną iš vėliausiųjų apdovanojimų Beliajus gavo šių metų kovo mėn. pabaigoje, kur San Antonio, Texas kolegija buvo iškvičiusi jį priimti atžymėjimo lentelę už ilgametę veiklą tautinių šokių srityje ir net joje įrašė lietuviškai žodį "Sveikinam", nežiūrint, kad toje kolegijoje nėra nė vieno lietuvių. Šios kolegijos salė buvo pilna žmo-

47 Metai "LIETUVOS ATSIMINIMŲ" Radijui!

Jau 47-tieji metai, kai iš didžiosios New York'o stoties, skrieja lietuviškas žodis ir daina į savo tautiečių namus. Tas žodis, lyg koks varpas, bel-džiasi į mūsų širdis ir prašosi būti išklausytas...

Reikia nepaprastai daug ryžto, energijos, darbo ir ištvermės, kad per tiek metų tasai darbas nenutrūktų! Tik didelė meilė savo gimtajai kalbai ir kultūrai įgalina žmogų per tiek metų visa tai puoselėti. Programos įkūrėjas ir direktorius, Prof. Dr. Jokūbas Stukas, irodė, kad tai yra ne tik įmanoma, bet ir galima įvykdyti!

Šiai ilgai ir neeilinai su-kakčiai atžymėti, š.m. gegužės 1 d., sekmadienį, šv. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje ir salėje, Adams St. ir New York Ave., kampas, Newark, N.J. įvyks minėjimas. 11 val. ryte bus atlaikytos iškilmingos mišios už gyvus ir mirusius "Lietuvos Atsiminimų" Radijo rėmėjus ir geradarius.

Po mišių, salėje, 1 val. p.p. bus pietūs. Programą, 2-ą val. išpildys pagarsėjusi solistė, prieš keletą metų atvykusi iš Lietuvos: VIOLETA RAKAUSKAITĖ-ŠTROMIENĖ, šiuo metu gyvenanti Boston'e, kur jos vyras, prof. Dr. Aleksandras Štromas yra vi-

zituojantis profesorius Bos-ton'o kolegijoje.

Violeta Rakauskaitė, kaunie-tė, daug dainavo per Lietuvos valstybinį radiją, dažnai pasirodydavo televizijoje. Koncertavo Sovietų Sąjungoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje. Išvažiavus iš Lietuvos, apsigyveno Vakarų Vokietijoje, o vėliau persikėlė gyventi į Angliją. Koncertavo Anglijoje, Italijoje, Belgijoje, Prancūzijoje, Kanadoje ir Ameri-

"TAKOS KONFERENCIJA"

Ados Sutkuvienės

ADOS SUTKUVIENĖS IR ZITOS SODEIKIENĖS MENO PARODA

Balzeko Lietuvių kultūros meno galerijoje, kuri randasi 6500 S. Pulaski, Chicagoje, nuo š.m. balandžio 22 d. iki gegužės 14 d. vyksta dailininkių Ados Sutkuvienės ir Zitės Sodeikienės naujausių darbų paroda. Sutkuvienė gyvena Chicago prie miesto, o Sodeikienė neperšniausiai persikėlė gyventi iš Chicago į Ohio valstiją.

Ada Sutkuvienė baigė Immaculate Heart kolegiją ir tęsė meno studijas Pratt institute New Yorke. Ji yra dalyvavusi penkiasdešimt su viršum parodose, kuriose buvo išstačiusi keramiką, grafiką, akvarelę ir taip vadinamus "fiber" - siūlų darbus. Ji yra sukūrusi daugelį knygų viršelių, plakatų, ir iliustravusi daugiau kaip keturiasdešimt knygų. Be to, ji yra dar atlikusi daug užsakymų Valskos religinio meno studijai, Mosaic Tile kompanijai ir kitom firmom. Paskutiniu laiku ji suplanavo ir sukūrė dekoracijas ir kostiumų eskizus teatriniams pastatymams "Kūlgrinda" ir "Vilniaus Pilies Legendai" ir operai "Dux Magnus". Jos darbai randasi Amerikos Kongreso bibliotekoje, Garbės Legiono rūmuose ir kitose viešose bei

privačiose kolekciuose. Prieš kelias savaites PLB kultūros taryba pranešė, kad Adai Sutkuvienėi yra suteikiama 1987 m. \$1000 dailės premija. Šioje parodoje Ada išstatys savo paskutiniausius darbus darytus iš lino, medvilnės, akrilikos ir kitokių siūlų.

Zita Sodeikienė baigė Chicago meno institutą 1958 m. Ji tęsė studijas tame pačiame institute 1965-66 m. /tapybą/ ir 1969-71 m. /grafiką/. Jinai yra turėjusi vienuolika individualinių parodų Chicagoje, Los Angeles, Detroite, Columbus ir kituose miestuose. Yra dalyvavusi daugelyje grupinėse ir kvietinėse parodose, kuriose laimėjo daug žymenų už savo tapybą bei grafiką. Jinai buvo viena iš dvilikos dailininkių išrinktų dalyvauti "Twelve Lithuanian Artists in America" /Dvylika lietuvių dailininkių Amerikoje/ parodoje Corcoran galerijoje, Washingtone, 1973 m. ir viena iš Ohio valstijos dailininkių kvietusių dalyvauti 1986 m. "Kultūros bendradarbiavimo" parodoje, Taipe, Taiwane. Per paskutinius keturis metus Sodeikienė buvo išstačiusi savo didelį /84 pėdų ant 8 pėdų/ darbą

pavadintą "Berlyno Siena" meno galerijoje po visą Ameriką. Ji yra iliustravusi daugelį knygų ir sukūrusi daugelį plokštelių bei knygų viršelių. Šiuo metu ji yra viena iš redaktorių lite ratūrinio žurnalo "The Plough" /Žagrė/ North Coast Review. Šioje parodoje Sodeikienė išstatys savo naujausius tapybos darbus kuriuos ji vadina "dabartinio surealizmo"

Parodos atidarymas bus penktadienį, balandžio 22 d., 7 val. 30 min. v. Abidvi dailininkės dalyvaus atidaryme. Po to bus vaišės. Muziejiaus galerija yra atdara kasdieną. Penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v. Šeštadienį iki ketvirtadienio 10 v.r. iki 4 v.p.p. Dėl daugiau informacijos skambinkite /312/ 582-6500.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO ŽINIOS

PETRO GRAŽULIO KALTINAMOJI IŠVADA IR JO ATVIRAS LAIŠKAS GYNYBOS MINISTRUI IR TIKINTIESIEMS PASIEKĖ VAKARUS

(New Yorkas, 1988 kovo 23, LIC) Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad vakar pasiekė 1988 vasario 2 d. Kapsuko nuotekos Petro Gražulio kaltinamoji išvada ir jo prieš-teisminis laiškas TSRS Gynybos Ministrui Jazovui bei kreipimasis į tikintuosius. Gražulis atlieka 10 mėn. bausmę bendro režimo lageryje už atsisakymą atlikti mokamuosius pratimus kariuomenėje, kuri jo žodžiais "yra užkariavusi ir mano Tėvynę Lietuvą." pateikiame pilnas šių dviejų dokumentų tekstus be pakeitimų.

ŠAUKIMAS. Baudžiamoji byloje Nr. 1988 m. Tamsta esi šaukiamas atvykti teisiamuoju į Kapsuko r. JAV laudies teismo posėdį, įvyksiantį laudies teisme 1988.01.26, 10 val. byloje BK 211 str. 1 d. - Gražulis Petras, Antano. Teismo sekretorius (parašas neįskaitomas).

SUTINKU. Kapsuko m. VRS viršininkas milicijos papulkininkis P. VALUKAS, 1988 sausio 20 d.

TVIRTINU. Kapsuko Tarprajoninis prokuroras jaun. justicijos patarėjas R. JANUSKA, 1988 sausio...

KALTINAMOJI IŠVADA

Kaltinant Gražulį P. A. S., baudž. byloje Nr. 64-1-008-88, pagal LTSR BK 211 str. 1 d.

1988 sausio 14 Kapsuko vidaus reikalų skyriuje yra iškelta baudžiamoji byla Gražuliui Petriui, Ant. S., pagal LTSR BK 211 str. 1 d., dėl vengimo atlikti mokamuosius pratimus.

Atlikus šioje baudžiamojoje byloje kvotą nustatytą, kad Gražulis P., A., būdamas karo privalininkas, 1988.1.5 pagal Kapsuko m. jungtinio karinio komisariato raginimą vengė atlikti mokamuosius pratimus.

1987. XII. 28, Gražuliui buvo įteiktas raginimas, kad jis 1988.1.5 privalo atvykti į Kapsuko karinį komisariatą, taip pat, jam buvo išaiškinta, kad jis turi atvykti laiku, raginimo paminėtą dieną. Apie raginimo gavimą Gražulis P., A. pasirašė jo šaknelėje. Tačiau jis, komisariatą nuvyko sausio 11, tai darė vengdamas atlikti mokamuosius pratimus.

Pateikus kaltinimą ir apdairus jį kaltinamuoju pagal LTSR BK 211 str. 1 d., Gražulis P. A. save kaltu nepripažino ir paaiškino, kad jam baudžiamoji byla iškelta nepagrįstai ir jis visiškai atsisako sovietinės armijos. Toliau jis paaiškino, kad 1987. XII. 28 jam buvo įteiktas raginimas, kurį įteikė Kapsuko r., Sasnavos apyl. VK pirmininkas, ant kurio šak-

nelės jis pats pasirašė, taip pat jam buvo išaiškinta, kad jis 1988.1.5 privalo atvykti į Kapsuko jungtinį karinį komisariatą, atlikti mokamuosius pratimus. Nurodytą dieną, t. y. sausio 5 d., į komisariatą nenuvyko, kadangi, jis iki to laiko nebuvo parašęs pareiškimo dėl įstojimo iš sovietinės armijos gretų. Todėl jis nuvyko į komisariatą tik 11 d., pavėluotai ir nebuvo išsiųstas į mokamuosius pratimus, jis paaiškino, kad būtinās sovietinės armijos gretos buvo pakviestas tarnauti 1977-1979 m. Tarnybą atliko pilnai ir kariniame dalinyje priėmė priesaiką - b - 1.

Kad Gražulis P., A. padarė anksčiau minėtą nusikaltimą byloje pilnai įrodyta liudytoju: KAZAMĖKAITIS b-1 - SUDOROV b-1 - DRAZDIEN b-1 - parodymais, bei kita byloje esančia medžiaga b-1 -.

Gražulis P., A. Kapsuko r. Sasnavos apylinkės VK charakterizuojamas neigiamai.

Atsakomybę sunkinanti aplinkybė yra ta, kad Gražulis Petras nusikaltimą padarė iš savanaudiškų paskatų, atsakomybę lengvinančių aplinkybių baudžiamojoje byloje nėra.

Remiantis virš išdėstyta: Gražulis Petras, Antano, gim. 1958 spalio 28, Alytaus r., Merkūnų kaime, Lietuvos TSRS pilietis, nepartinis, išsilavinimas vidurinis, nevedęs, kilęs iš valstiečių, karo privalininkas, kuris dirbo Kapsuko r. Sasnavos bažnyčioje, neteistas, gyvena Kapsuko r. Sasnavos apyl. Sasnavos kaime.

Kaltinamas tuo, kad jis būdamas karo privalininkas, tyčia be teisėtvarkos priežasčių vengė atlikti mokamuosius pratimus, t. y. pagal 1988.1.5 raginimą šių pratimų atlikimu neatsakė į Kapsuko jungtinį karinį komisariatą.

Tokiu būdu Gražulis Petras, Antano, padarė nusikaltimą pagal LTSR BK 211 str. 1 d.

Remiantis LTSR BPK 35, 232 str. baudžiamoji byla Nr. 64-1-008-88 - persiunčiama Kapsuko Tarprajoniniam prokurorui kaltinamosios išvados tvirtinimu ir bylos persiuntimui pagal teismingumą.

Kaltinamoji išvada surašyta Kapsuko m. Vidaus reikalų skyriuje.

1988.1.20. Kapsuko MR VRS vyr. kvotėjas milicijos kapitonas V. VAŠČEGA.

Sprašas (asmenų šauktinų į teismo posėdį).

1. Kaltinamasis Gražulis Petras, Antano.

2. Liudytojai: KAZAMĖKAITIS Vytautas, Petro (Sasnavos apyl. pirmininkas) gyv. Kapsuko r. Puskelnų kaime. SUDOROVAS Pavelas, Ni-

kolajaus (komisaras), gyv. Kapsuko m. DRAZDIENĖ Irena, Dimitrevo (komisarato darbuotoja) Angaviečio 113a-405 gyv. Kapsuko m. Angaviečio 113c-484.

PAŽYMA. 1. Baudžiamoji byla iškelta 1988.1.14. 2. Civilinis reikšmės byloje nepareiktas. 3. Daiktiniai įrodymai - raginimas ir šaknelė prijungti prie bylos b-1 - 4. Kaltinimas Gražuliui P., A. pareiktas 1988.01.20, jam pareikšta tarso moji priemonė - rašytinis pasižadėjimas neįvykti b-1 - 5. Baudžiamoji byla užbaigta 1988.1.20.

Kapsuko MR VRS vyr. kvotėjas milicijos kapitonas V. VAŠČEGA.

SENATORIUS LEVIN IŠKELIA VYSKUPO STEPONAVIČIAUS IR KALINAMU KUNIGU BYLAS MASKVOJE

(Washingtonas, kovo 25, LIC) JAV senatorius Carl Levin (dem. iš Michigan valstijos) pasimaityme su Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministru Eduard Shevardnadze ir kompartijos centru komitetui sekretorium Anatoly Dobrynin išskėlė vyskup Julijon Stepovavičiaus ištremimą bei kunigų Sigit Tamkevičiaus ir Alfons Svarinskų įkalinimą kaip pavyzdžius religinės laisvės stoka.

Senatorius Levin Maskvoje lankėsi kovo 7-12 dd. kartu su JAV senatorių (William Cohen, Alan Cranston, Sam Nunn, Alan Simpson) bei mkslininkų delegacija. Amerikiečių grupė susitiko ne tik su Shevardnadze ir Dobrynin, bet taip pat ir su pačiu generaliniu sekretorium Mikhaile Gorbachevu bei su įvairiais disidentais, jų tarpe Andrei Sakharovu.

Pasak vieną senatoriaus Levin asistentą, senatorius susitikime su Shevardnadze ir Dobrynin buvo tasai, kuris pradėjo pokalbį apie religinės laisvės klausimą Sovietų Sąjungoje. Levin išreiškė susirūpinimą dėl sovietų įstatymų, pagal kuriuos religinė veikla varžoma. Jis ne tik davė perseki jamų lietuvių dvasiškių pavyzdžių, bet taip pat paminėjo Ukrainos katalikų bei neregistruotų baptistų padėtis.

Senatoriui Levin šį reikalą išskėlė, kiti JAV delegacijos nariai įsijungė į pokalbį. Ant Levin asistentų, JAV delegacija religinės laisvės klausimą detalai aptarė ir nemažai laiko jam buvo paskirta. Tuo tarpu, nors Shevardnadze ir Dobrynin neprieštaravo senatoriaus pasisakymams ir pareiškė, kad jie suprat keliamus rūpesčius, tačiau išklaušę JAV delegacijos narių nuomonių, jie nesileido į ilgesnes diskusijas ta tema.

Vėliau, tai pačiai delegacijai susitikus su Gorbachevu, senatorius Levin vėl išskėlė religinės laisvės klausimą, bet šį sykį apsiriboję bendrais bruožais.

Senatoriui Levin besiruošiant vykti į Maskvą, informaciją apie vyskupą Stepovavičių bei kunigus Svarinską bei Tamkevičių pateikė Lietuvių Informacijos Centrų skyrius Washingtone.

Didžiosios Spaudos...

/atkelta iš 3 pusl./

biure yra dirbę Mike Rojko, Walter Jacobson ir daug kitų dabar pasižymintų komunikacijos darbe. Jis pasakojo, kaip jie budriai dieną naktį sekė įvykius, kai į Čikagą buvo atskridęs popiežius.

- Ar yra galimybių į šį jūsų biurą įsijungti lietuviui reporteriui?

- Kodėl ne! Jeigu turi išsilavinimą žurnalistikoje, jeigu yra praktikoje pasireiškęs, pvz. mokyklos laikraštėly ar kitoj spaudoj, gali įsijungti.

- Kaip jums galima žinias perduoti, kaip reporterį pasikviesti?

- Mūsų įstaiga budi dieną ir naktį, visada pasiekiamo telefonu (312) 780-8100, o atvykstant į mūsų būstinę 35 E. Wacker Drv., reikia kopti į septintą aukštą, į kambarį 792.

Šias eilutes rašančiam teko ir praktikoje patirti, kaip nesunku su tos įstaigos žmonėmis kokių reikalu susikalbėti.

Gėrybių stalas Kaziuko mugėje New Yorke, Kultūros Židinyje.

L. Tamošaičio nuotrauka

JAV KATALIKŲ EPISKOPATAS KRITIKUOJA VASARIO 16-TOS REPREZIJAS LIETUVOJE

(Washingtonas, kovo 30, LIC) JAV Katalikų episkopatui generalinis sekretorius prelatas Daniel Hoyer parašė laišką Sovietų Sąjungos ambasadoriui Washingtone Yuri Dubiti ir kompiuterį visų JAV Kongreso narių, kuriame jis pareiškė "gilų susirūpinimą" dėl sovietų valdžios reakcijos į įvykius susijusius su Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimu.

Vasari 25 d. laiške prel. Hoyer cituoja patikimus šaltinius, kurie teigia, kad valdžios agentai sužlugdė taikingas procesijas Kaune bei Vilniuje ir sulaukė žmonių ryšium su nepriklausomybės šventės paminėjimu. Prel. Hoyer išreiškia ypatingą susirūpinimą dėl JAV Sadūnaitės tebesitęsiančio varginimo.

Toliau, laiškas primena amb. Dubininui, kad Sovietų Sąjunga yra įsipareigojusi vykdyti Helsinkio Akto pareigas tarpautines sutartis. Turint tai omeny ir atsižvelgiant į generalinio sekretoriaus Gorbachevo atvirumą politikai, prel. Hoyer reiškia viltį, kad ateityje nebeprasikartotoks sovietų valdžios elgesys su žmonių, norinčiais pasinaudoti savo pagrindinė civilinė, politinė bei religinė teisėmis.

Laiškas baigiamas mandagiu prašymu sovietų ambasadoriui reaguoti į keliamus rūpesčius. JAV Katalikų episkopatas tik dabar, maždaug po laiško pasiuntimo, leido viešai pasakelbti jo turinį, nes laukė sovietų atsakymo. Pasak episkopato tarnautojo, jokio atsakymo negavo.

VASAROS STAŽAS LIC BŪSTINĖJE WASHINGTONE

(Washingtonas, kovo 30, LIC) Lietuvių Informacijos Centras skelbia stažą studentui, norinčiam dirbti šią vasarą Washingtone.

Internas dirbs 10 savaičių Lietuvių Informacijos Centro Washingtono skyriaus įstaigoje, kuri yra miesto centre, netoli Baltųjų Rūmų. Pareigos: atlikti einamuosius įstaigos darbus pagal skyriaus vedėjo nurodymą, kaip pvz. suklasifikuoti įstaigos bylas bei tvarkyti periodinius leidinius, išrašyti laiškus, išmokyti lietuviškai bei angliskai rašyti žinias spaudai apie dabartinius įvykius Lietuvoje, skleisti informaciją apie Lietuvą JAV Kongresui, Valstybės departamentui, JAV katalikų episkopatui ir Washingtono spaudai.

Kandidatai į internus turi būti bent 18 metų ir laisvai valdyti lietuvių bei anglų kalbas.

Stazistui bus mokoma \$1,750 už 10 darbo savaičių. Dėl gyvenimo patalpų bus tariamasi. Pirmenybė bus duodama studentams, turintiems nuovoką apie Lietuvos padėtį bei žmogaus teisių klausimus.

Kandidatai prašomi pasiųsti reziumę bei laišką paaiškinantį kodėl kandidatuojate dirbti LIC būstinėje Washingtone iki gegužės 2 d. Lithuanian Information Center, Victor Nakas, 733 15th St., N.W., Suite 940, Washington, D.C. 20005.

Miestai turės herbų

LTSR kultūros ministerija atnaujino Respublikinės heraldikos komisijos veiklą. Komisija organizuos miestų istorinės heraldinės medžiagos kaupimą ir studijavimą. Peržiūrės senuosius herbų ir rūpintis naujų kūrimu. Nuspręsta, kad visi miestai gali turėti savo herbą. Pastebėta, kad yra pagamintas ir platinamas niekieno neapbruotus Vilniaus herbas...

Autobusų stotis Ukmergėje

Prie Vilniaus-Panevėžio plento, netoli Šventosios, Ukmergėje pastatyta nauja autobusų stotis, kurioje yra keleivių laukiamasis kambarys, bilietų kasos ir kitos patalpos.

"JŪS ESATE PIRMIEJI SU MUMIS"

First Republic Realty, Inc.

Jeif norite pirkti ar parduoti nuosavybės rezidencines ar komercines paskirties prašome kreiptis pas mus.

Mes aptarnaujame pietų-vakarų ir kitas apylinkes. Informacijos teikiama lietuvių ir lenkų kalbomis.

Malonėkite kreiptis šiais telefonais:

Istaigos: (312) 481-2911
Rezidencijos: (312) 857-7187

**RESIDENTIAL-FINANCING
COMMERCIAL-APPRAISALS Valda Paskus**

KOMPIUTERIŲ PAGALBA

NAMŲ PIRKIMAS * PARDAVIMAS * VALDYMAS
* NOTARIATAS * VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
BUTŲ NUOMAVIMAS - INCOME TAX SERVICE

**J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS**

6529 So. Kedzie Ave-778-2233

LIETUVOS AIDAI

Radio programa
veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
6:30-9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga

511 S. Norton Av. Willow Springs, IL 60480 (312) 839-2511

VINCE'S

Flower Shop - Gėlinyčia

DIDŽIAUSIAS GėLIŲ PASIRINKIMAS:
VESTUVĖMS, LAIDOTUVĖMS IR ATOM
ĮVAIRIOM PROGOM

778-7400 2612 W. 71st Street
Chicago, Ill. 60629

BALTIC MONUMENTS, INC.

Leonida Kazėnas

ATDARA KASDIEN NUO 10 - 5 VAL.
SEKMADIENIAIS PAGAL SUSITARMĄ

2621 W. 71ST STREET
CHICAGO, IL 60629

Phone 312/476-2882

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOMES

MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Chicago, IL 60629

Tel. GR 6-2345/46

1410 South 50th Ave., Cicero IL 60650

Tel. TO 3-2108/09

Aikštės automobiliams statyti

KANADOS BALTIEČIŲ VETERANŲ DEŠIMTMETIS

STEPAS VARANKA

Tos organizacijos angliškas pavadinimas yra "Baltic veterans' league in Canada". Toji baltiečių karių veteranų organizacija yra gana jauna, įkurta 1978 metais Toronte. Pagrindiniu jos steigėju yra veržlumu sugėbėjo veteranų sąjungą įtraukti į Kanados politinį gyvenimą ir kariškių tarpe ją išpopuliarinti. Yra malonu matyti, kad į Baltiečių veteranų Sąjungos suvažiavimus atsilanko Kanados ir JAV žinomi kariškiai, politikai ir senatoriai su sveikinimais, pranešimais ir paskaitomis. Sąjungos valdyba palaiko draugiškus ryšius su kariuomenės įstaugom.

Trumpame dešimtmetyje savo veiklos baltiečių veteranų sąjunga sugėbėjo atkreipti į save dėmesį Kanados kariuomenės karininkų ir krašto politikų. Baltų veteranai bendrai uniformuoti su vėliavomis kas metai daly-

mininkas David Peterson, savo sveikinime sako: "... Veterans of combat who have demonstrated their willingness to place the welfare of the majority before their own are always deserving our respect, and the members of the Baltic Veterans' League in Canada may be proud of their place in this tradition."

Iš visų gautų raštiškų sveikinimų aiškiai matosi, kad Kanados baltiečių veteranų sąjunga savo veikla stiprina Kanados demokratinę sistemą, skelbdama komunistų siekius pasauliui užvaldyti... Kanados baltiečiai kariai veteranai yra puikus pavyzdys kitom organizacijom.

Labai svarbų klausimą savo sveikinimo kalbose iškėlė Kanados karių pajėgų generolas Bruce Legge, Q.C. ir provincinės vyriausybės buvęs ministeris Tony Ruprecht, aktualų

imta rezoliuciją, kuri buvo nutarta įteikti Kanados vyriausybei. Priedas: Rezoliucija.

Suvažiavime dalyvavo virš 100 atstovų, 14 vėliavų. Visi veteranai buvo uniformuoti. Šios veteranų sąjungos aktyviausias veikėjas yra Stasys Jokubaitis. Jo dėka toji organizacija tapo populiari kariškių ir politikų tarpe. Kaip ir pridera, suvažiavimo metu buvo grojamas Kanados, Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnai. Suvažiavimą atidarė ir baigė veteranų dabartinis sąjungos pirm. Stasys Jokubaitis. Po suvažiavimo oficialiosios dalies, po pertaukos sekė meninė programos dalis.

Meninė programa.

Meninę programą atliko jaunos estaitės, lietuvaitės ir latvaitės. Pirmoji pasirodė latvių solistė A. Sprubz. Ji padainavo 6 latviškas dainas palydima gitara. Po dainų sekė estų gimnastikos grupės "Ritmika" pasirodymas. Jaunos mergaitės atliko gimnastikinius šokius palydint muzika. Vėliau į programą įsijungė ir vyresnioji grupė. Estų gimnastikos vienetai visada yra publikos mielai sutinkami.

Meninė programos dalis buvo užbaigta jau išpopuliarėjusių mergaičių grupės vienetu "Sutartinė". Vienetą sudaro: Vadovė Nijolė Benotienė, Daina Pargauskaitė ir seserys Daina ir Zita Gurklytės.

Apdovanojimas "Medal of Merit" Šaulių Sąjungos pirmininkui M. Abariui medali prisega Lygos p-kas S. Jokubaitis. Dešinėje stovi S. Šetkus, kairėje O. Berztiš.

Po oficialiosios ir meninės programos svečiai ir visi kiti dalyviai buvo pakviesti prie užkandžių, kavos ir pyragaičių stalo. Prie suvažiavimo rengimo ir ypač maisto pagaminimo ir stalo paruošimo rūpinosi lietuvės moterys-šaulės.

Dešimtmečio Kanados baltiečių karių veteranų suvažiavimas buvo darbingas ir pilnai prasmingas išskeliantis estų, latvių ir lietuvių troškimą atgauti savo pavergtom tautom laisvę ir nepriklausomybę.

Suvažiavime buvo naudota vien tik anglų kalba.

DETROIT, MI

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro V-bos Posėdis

Posėdis įvyko kovo 27 d. šv. Antano parapijos mokyklos klasėje. Posėdį pradėjo, pateikdamas punktų darbo tvarkę, valdybos pirmininkas dr. Algis Barauskas. Praeito valdybos posėdžio, kuris įvyko šių metų vasario 6 d., protokolą paskaitė sekretorius Antanas Norus.

Valdybos pirmininkas dr. Algis Barauskas savo duotoje apžvalgoje paminėjo, kad vasario 16 šventės minėjimas buvo sėkmingas ir kęstučio Miškinio sklandžiai pravesas. Abiejų kalbėtojų – senatoriaus D. W. Riegles, jr. ir dr. Leono Kriaučeliūno kalbos buvo gerai paruoštos, gerai perduotos ir klausytojų įvertintos. Svečių susodinimas prie apvalių stalų daugumai patiko, ir mes tos tvarkos laikysimės ir ateinančiais metais. Kai kas nebuvęs patenkinti programa, nes ji ilgai užsitęsė.

Česys Šadeika palietė vasario 16 minėjimą. B. Brizgas, aprašydamas minėjimą Drauge kovo 3 d., paminėjo kad sceną puošė M. Bariaus (Abariaus) dekoracijos, o garbės stalą – dr. S. Miškinienės lietuviškos vazos su gėlėmis ir lietuvišku kryžiumi. Salėje stalai buvo gražiai papuošti gėlėmis ir lietuviškomis vėliavėlėmis.

Antanas Norus nepatenkintas Stasio Garliausko parašytu ir kovo 17 d. Dirvoje atspausdintu juo laišku: "Ar vasario 16 minim, kaip Gedulo dieną?" Laiške jis sukritikavo programoje išrašytus ir minėjime padeklamuotus Marius Sausas eilėraščius: "Savanoriams Kūrėjams", "Vasario 16-toji" ir "Sibiro Aguonėlė". Tuo savo laišku jis užgavo eilėraščių kūrėją Marių Sąvų ir vasario 16 šventės minėjimo rengėjus.

Išdėdinkas Antanas Vaitėnas raštu pranešė, kad vasario 16 minėjime buvo surinkta aukų 5,153.00 dol., o už moterų parduotus pyragus – 143.00 dol. Finansų sekretorius Česys Šadeika aukas dar priminėjo ir atsilikusiai gali jam įteikti.

Vykstantiems į šokių šventę Hamiltone, šokių vienetams paskirta aukų: Žiburio Lithuanistinės mokyklos šokių vienetui, vadovaujamam Viktorijos Viskantienės, 100.00 dol., o Tautinių šokių vienetui "Audinys", kuriam vadovauja Rusnė Kasputienė – 100.00 dol.

Spaudai parenti paskirta: Draugui, Dirvai, Laisvajai Lietuvai ir Lietuvių Balsui po 25.00 dol.

Metinis organizacijų atstovų susirinkimas įvyks šių metų balandžio 17 d. 12:30 val. šv. Antano parapijos patalpose.

1989 m. vasario 16 šventės minėjimas įvyks 1989 m. vasario 19 d. 12:30 val. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre. Salė jau užsakyta.

Parašyti ir bus išspausdinti visiems prie vasario 16-tos šventės minėjimo pravedimo prisidėjusiems padėkos laišškai.

A. Grinius

Straipsnius apie katalikų „Kroniką“ skaičiau su didžiausiu susidomėjimu ir tik stebiuosi, kodėl žurnalistas apie tai anksčiau nerašė. Dėl to mes ir ligi šiol kai ko nežinojome. Laukiame panašių straipsnių daugiau.

Veteranų Garbės svečiai.

Nuotr. S. Dabkaus

vauja baisytojo birželio minėjimuose. "Juodojo Kaspino" demonstracijose. Baltiečių veteranų sąjunga pilnai remia ir pritaria Kanados vyriausybės nutarimui dėl sudarymo sutarties su JAV dėl gynybos sistemos Kanadoje.

Šiais metais baltiečių lygos atstovų suvažiavimas įvyko š. m. kovo 5 d. Toronte Lietuvių namuose. Dalyvavo JAV, Montreale, Hamiltono, St. Catharines ir kitų vietovių. Dalyvavo virš 20 žymių svečių: Kanados vyriausybės senatorius dr. Stanley Haidas. Jis perdavė opozicijos partijos vado John Turner sveikinimą. Kanados parlamente "speaker" – kalbėtojas Robert Hicks Jis perdavė Kanados ministerio pirmo ninko Mulronei sveikinimą. Ontario vyriausybės atstovai: Joe Reid, Tony Ruprecht, David Fleet, Jury Shymko, jis pristatė pagrindinį kalbėtoją Robert Hicksą. Toronto burmistrą atstovavo Bill Boytchuk. Etnines grupes atstovavo: Estus L. Leivat, latvius, konsulas dr. Upenieks, buvęs aviacijos majoras John Hasek, plk. M. A. Stevenson "Juodojo kaspino dienos" organizacijos steigėjas Markus Hess. Iš JAV, M. Abarius, A. Tralla. Iš Kanados advokatai Joana Kuras-Lasys, H. Stepatitis, S. Šetkus ir kiti. Invokaciją atliko kun. Augustinas Simanavičius, OFM. Suvažiavimą savo atsilankymu pagerbė kun. Jonas Staškus ir evangelikų kun. Povilas Dilys.

Raštu sveikino:

Lietuvos konsulas Kanadoje dr. Jonas Žmuidzinas, Estijos konsulas Kanadoje J. Heinsoo, Kanados vyriausybės ministeris pirmininkas B. Mulroney, gynybos ministeris Perrin Beatty, generolas George Bell, gen. Reginald W. Lewis, parlamento atstovas A. Witer, strateginių studijų instituto direktorius MacDonald, Ontario provincijos kultūros ir komunikacijos ministeris L. Munro ir kiti. Kanados ministeris pirmininkas savo sveikinime rašo: "... The people of the Baltic states have brought to Canada a burning spirit which echoes their history. We would be a country with a weakened national vision and lacking the fervent desire to build a country founded in freedom were it not for the many contributions Baltic Canadians have made to our nation..."

Ontario provincijos ministeris pir-

baltiečiams, kodėl Kanados federalinė valdžia neduoda lietuvių, estų ir latvių konsulams pilno pripažinimo? Toji sveikintojų pastaba buvo palydėta garsiais plojimais.

Medaliai ir pažymėjimai.

Veiklos dešimtmečio proga Baltų veteranų lyga suprojektavo ir nukaldino sukaktyvinį medalį pavadintą "Medal of Merit" – už nuopelnus. Minimu medaliu su diplomais buvo apdovanojami sekantieji asmenys: Senatorius S. Haidasz, generolas-majoras Bruce Legge, Q.C., plk. M. A. Stevenson, Yuri Shymko, HARM Kore, Aadu Tooming, Vernevis Cinis, Oskars Berztiš, Endel Lindaja, Juozas Šiaučius, Mykolas Abarius ir Stepas Šetkus. Pa-

BV Lygos p-kas S. Jokubaitis atidaro suvažiavimą.

žymėjime rašoma: "In recognition of continued support in our fight for the reestablishment of our free and independent states of ESTONIA, LATVIA & LITHUANIA". Diplomai – pažymėjimai yra spalvoti ir patrauklus su baltiečių šaulių ženklais.

Rezoliucija.

Čia pridėdame Baltiečių karių veteranų dešimtmečio proga suvažiavimo atstovų paruoštą, perskaitytą ir pri-

SENOVĖS APSAUGOS PROBLEMOS

MARIJUS BLYNAS

I.

Kaip iš buvusių aprašymų apie Lietuvos senovės pastatų saugojimą, atstatymą (ok. Lietuvoje) matėme, tikrai daug ir naudingo padaryta. Buvo minėta, kad tas nevyko taip jau lengvai, nei pasidarė savaime. Jei viskas būtų palikta okupantų – sovietinių rusų valiai, tai galima būtų tikriems, jog niekas nebūtų buvę atstatyta... Tikriausiai – daug kas būtų jau ar murgiauta ar visai išnykę nuo žemės paviršiaus "pažangos" ir "kultūros" labui, kaip kad "išnyko" gražūs ir stilingi Vaitlauškio dvaro rūmai... Jie liko nugriauti ir jų vietoje pastatytas paprastas namas...

Todėl reikia įvertinti tuos, kurie saugo Lietuvos senovę ar prikelia ją naujam gyvenimui. – Liebiai tai daro ir ne bet kas, bet susipratusieji lietuviai! Ne kokie biurokratai atstato senovines pilies, bet tie, kurie nori išlaikyti Lietuvos praeitį, jos palikimą!

Faktas yra, kad jiems tenka susidurti ne tik su okupantų – sov. rusų pasipriešinimu, bet ir su pačių lietuvių ignoracija – nesupratimu ar net talka rusiškiesiems ponams...

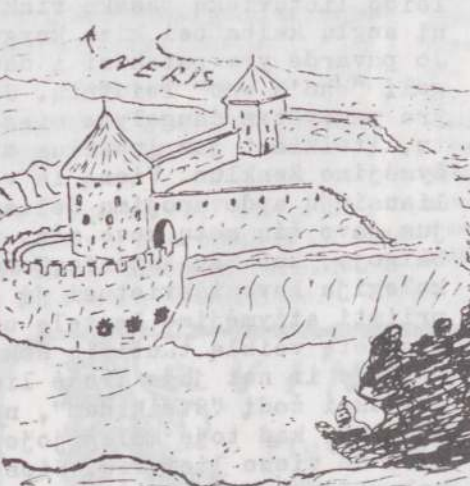
Yra, pavyzdžiui net keista, kodėl Kaune, tame lietuviškiausiam mieste, taip mažai padaryta senovės palikimo apsaugai, restauracijai. Tiesa, tvarkomas Kauno senamiestis, restauruojami atskiri pastatai – namai, bet beveik nieko nepadaryta seniausiam Kauno paminklui – piliai atstatyti. Didysis – apvalusis bokštas net iki šiol neatstatytas nei apdengtas kuginiu stogu. Gi būtų visai nesunkiai imanoma jį pilnai atstatyti ir taipgi vakarinį bokštą, kurio vos pirmo aukšto likučiai stovi. Atstatyti tuos 2 bokštus ir išlikusias sienas, pilis išryškėtų Kauno senamiesčio panoramoje.

Dabar, jos ten visai nesimato... Kodėl per tokį ilgą laiką nieko nepadaryta – neišku? Tikriausiai – p. Chruščev, "pamokslas", kad "... lietuvių atstato feodalų pilis... viskas buv sulaikyta. Tą patvirtina ir tas, kad atstačius trečiosios gynybinės sienos bokštą, kadais paverttas į apvalų namuką (senamiestyje), nebebuvo jau restauruotas... Tik-tai prikaltą lenta rodo, jog tai "senovės paminklas", bet... jau paliktas laiko valiai...

Pagaliam, 1987 m. rudenį, spaudoje pasirodė žinielė apie Kauno senovės paminklų padėties planus. Rašoma, jog tiriama buvusi Kauno miesto gynybinė siena ir numatoma atstatyti 19 amž. pabaigoje murgiautus gynybines sienas mūrus su antruoju bokštu ties Laisvės alėja, taipgi buvusius Totorių vartus. – Būtų gražu, jei tie norai ir planai išsipildytų! Gal tas tada priverstų ir prie Kauno senovinės pilies tikro restauravimo – atstatymo! Apie Kauno miesto gynybines sienas bei

pilį plačiai rašyta knygoje "Lietuvos Senovės Paminklai" (išl. 1982 m., Čikagoje. Žiūr. 195–201 psl. ir 85–90 psl.). Ten, tarp kitko buvo pabrėžta, kad Kauno pilį reikėtų atstatyti 2 etapais!

I. Pirmiausia atstatyti didįjį, apvalų pietryčių bokštą, kurs buvo 4 aukštų ir dengtas kuginiu čerpių stogu. Taipgi užbaigti restauruoti bastioną šaulių gynybinę sieną ir aikštelę bei pilnai atstatyti pietvakarių keturkampį bokštą ir esančias sienas. Taip atstačius pilį jau būtų pilnesnis, gražesnis vaizdas, kurs puošytų visą senamiestį!

Taip galėtų būti atstatyta Kauno pilis (pirmame etape).

Pilis tada jau sudarytų išspūdingesnę, įdomesnę vaizdą Kauno senamiesčio panoramoje. Dabar jos kaip ir nesimato...

II. Sutvirtinus Neries pakrantę ir ją išmūrimus ar išcementavus būtų galimas likusių upės murgiatų bokštų bei sienų atstatymas. 400,000 miestui tai nebūtų per didelis užmojis!

Atstatytoji Kauno pilis tikrai papuoštų senamiestį ir suteiktų daugiau istorinio charakterio. Be to, Kauno pilis, tai seniausias Kauno istorinis paminklas, rodomas lietuvių amžiną kovą už savo žemę. Ji buvo net keletą kartų kryžiuočių paimta bei sunaikinta, bet lietuviai ją atstatydavo! Ją ir dabar reikia atstatyti ir tuo parodyti lietuvių valią išsilaikyti savaime krašte ir nepasiduoti galingam priešiui!

Reikia tikėtis, kad Kaunas neatsilikis nuo Vilniaus savo senovės palikimo saugojimu ir atstatymu!

Bus daugiau

Nori daugiau žinoti

Sausio 16 d. TIESA baigė spausdinti Arnoldo Čaikovskio straipsnių seriją apie "Lietuvos katalikų bažnyčios kroniką", apie kurią Lietuvos gyventojai ligi šiol galėjo žinoti tik iš užsienio radijo transliacijų. Straipsniai susilaukė plataus atgarsio. Laikraščio redakcija gavo laišku, Viena skaitytojas parašė:

IŠ CHICAGOS PADANGĖS

LIETUVIŲ POLITINIŲ KALINIŲ SĄJUNGA

Šių metų kovo mėn. 20 dieną Sąjunga suruošė Jaunimo Centre lietuvių politinių kalinių paminėjimą, kuriuos vokiečių Gestapas suėmė 1943 m. kovo mėn. 16 d. ir įkalino kaip įkaitus. Tuo Gestapas norėjo atsikėryti už lietuvių griežtą atsakymą sudaryti iš jaunų vyrų SS legijoną. Buvo suareštuota žymesnieji 46 asmenys ir išsiųsta į Stutthofio kalėjimą.

Minėjimas buvo pradėtas šv. Mišiomis Jėzuitų bažnyčioje. Gyvų gėlių vainiką prie altoriaus padėjo buvęs Stutthofio kalinys, arešto metu ėjęs tel singumo ministerio pareigas Mečys Mackevičius ir S. Kučėnaitė. Bažnytinės apeigos atliko kun. J. Vaišnys, savo pamokslu paliesdamas mūsų tautos kančias tiek rusų, tiek ir vokiečių okupacijos laikais. Pamaldų metu giedojo dainuojančios Žemaitės. Buvęs politinis kalinys inž. P. Narutis perskaitė nukankintų ir mirusiųjų kalinių sąrašą. Bažnyčia buvo pilnutėlė.

Pagrindinė minėjimo dalis vyko Jaunimo Centro apatinėje salėje. Ją pradėjo Sąjungos pirmininkas inž. P. Narutis. Pirmininkauti buvo pakviestas dr. Adolfas Damušis. Vokiečių okupacijos laikais buvęs teisingumo ministeris, o kiek vėliau – politinis kalinys, prof. M. Mackevičius trumpai pasakojo Stutthofio kalėjime politinių kalinių pergyvenimus. Komunistiniuose kalėjimuose-gulaguose lietuvių tremtinių išgyventas kančias gana vaizdžiai apibūdino buvęs tų gulagų kalinys Povilas Vaičekas. Kaip priedas prie šio pranešimo buvo perskaitytas doc. Vytauto Skuodžio laiškas, nes pats docentas tuo metu buvo Romoje. Narutis, vokiečių okupacijos metu buvęs dar tik studentas, gana vaizdžiai nusakė vokiečių gulaguose buvusią drausmę ir jų kalinių išgyventą valandą.

Minėjimo užbaigimui, jam pirmi –

ninkaujantis Damušis skaitlinėmis pa vaizdavo lietuvių tautos per abi okupacijas nuostolius. Lietuva neteko net vieno trečdalis visų savo gyventojų. Jie buvo sunaikinti Sibiro taigose ir komunistiškuose bei naciškuose kalėjimuose. Narutis perskaitė dviejų Stutthofio kalinių – kun. Alf. Lipniūno ir kun. St. Ylos kalėjime sukurtas maldas kurias kaliniai kas dieną skaitydavo. Skaudūs praeities prisiminimai buvo užbaigti Lietuvos himnu.

MADISONO IR VILNIAUS SUPORAVIMAS

Keisti dalykai dedasi neribotų laisvųjų šalyje. Tą šalį mes vadiname Amerika. Čia yra galybė žmonių, kurie nie kaip negali įsivaizduoti, kad komunistinėse valstybėse žmonių laisvė, net ir galvojimas, reguliuojama ne kokių tucinišais dėsniais, o tik komunistinių magnatų saualiaivimais.

Buvusią nepriklausomą Lietuvą komunistinei rusų imperijai okupavus ir ją padarius Maskvos nuosavybe, Amerika dar ligi šiandien vis skelbia, kad Lietuvos inkorporavimą į Sovietų Sąjungą ji nepripažįstanti. Nonsense! Praktiškame gyvenime, tiek politikoje, tiek ir biznyje, viskas vyksta priešingai: geriausia votka, linkima viens kitam sėkmės, o apie Pabaltijo valstybių okupaciją nei žodžio. Naujai sugalvotas Kremliaus triukas – imperijos ir laisvosios Amerikos miestų apveddinimas vyksta visu intensyvumu. Amerikos miestų tarybos neturi jokio supratimo ką tokia žingsniu Kremlius nori laimėti. Deja, mum visiems ta apgaulė labai ryški: tai išplovimas Amerikos miestuose gyvenančių žmonių smegenų, kad jie visi užmirštų kas Pabaltijo valstybės kadaise buvo. Reik žinoti, kad kiekvienos valstybės didieji miestai dirguoja visą krašto žmonijos nuotakas ir jų politinį galvojimą. Tą Gorbachevas puikiai užuodžia.

Pradėjus Kremlui mėginti Vilnių suporuoti su Madisonu, ten gyvenan-

tieji lietuviai pasijuto kaip ant žarijų. Madisono savivaldybėje dirbantis lietuvis inž. Čaplėnas, būdamas kartu ir ALTos Madisono skyriaus pirmininku, užlaikymo visus Wiskanseno valstijos lietuvių tokiame suporavime griežtai pasipriešinti. Per tarybos posėdį viena tarybos narė palaikė lietuvių motyvus, kad tas suporavimas nėra nauda tik Sovietų Sąjungai, o dviem kitiems kalbėtojams pasisakius už suporavimą, buvo prieita prie balsavimo. Trylikai pasisakius prieš suporavimą, o devyniems – už, kol kas visos reikalingos pakibos ore. Tie, kurie balsavo už, rėmėsi LB-nės Seattle skyriaus pirmininkės I. Bertulytės-Bray laišku, kuriuo ji tam suporavimui pritarė. Toks jos žingsnis Amerikos LB-nę pastatė į labai neaukšią padėtį.

ALT-os Chicago skyriaus valdyba š. m. kovo mėn. 23 d. sukvietė čekagiečius ir L. Tautinius namus informuoti visus kas dedasi Madisono padangėje. Susirinko pilna salė. Dr. L. Kriaučeliūnas tuo reikalu tarė pirmą žodį ir auditoriją supažindino su atvykusiu iš Madisono inž. Čaplėnu, papasakydamas jį papasakoti, kaip ten ruošiamos Madisono ir Vilniaus vestuvės.

Inž. Čaplėnas visą to įvykio istoriją paaiškino gana smulkiai, ją pavaizduodamas ir miesto tarybos posėdžio garsinu filmu. Po to buvo įvairių paklausimų, į kuriuos prelegentas atsakinėjo gana išsamiai. Kadangi buvo paliesta ir LB-nės Seattle skyriaus pirmininkas labai nevykęs elgesys, tai dr. Kriaučeliūnas pakvietė ten buvusią vienos LB-nės apygardos pirmininkę Birutę Vindašienę ką nors tuo reikalu paaiškinti. Iš kiek jos ilgesnio dėl Bertulytės pasielgimo pasisakymo paaiškėjo, kad ALB vadovybė pilnai pritaria Madisono ALTos skyriaus veiksmams, ir juos net pinigais parėmusi. O kai dėl pačio Bertulytės elgesio, tai tepasakė tik tiek, kad LB-nėje yra įvairių nuomonių žmonių.

Nebuvant daugiau klausimų, Chicago ALTos skyriaus pirm. Matilda Marcinkienė pakvietė visus dalyvius prie kavutės stalo. Madisono ALTos darbams paremti buvo pravesta aukų rinkliava.

LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS

Kasmet Lietuvių Fondas sukviečia savo narių suvažiavimą. To suvažiavimo paskirtis – informacija apie fondo veiklą, piniginių to fondo stovį ir asmenų rinkimas arba darinkimas į vadovaujančias fondo institucijas.

Toks suvažiavimas šįmet įvyko kovo mėn. 26 dieną Jaunimo Centro mazoje salėje, kurį atidarė Tarybos pirmininkas St. Baras. Invokaciją sukalbėjo Milda Lenkauskienė. Dienotvarkė pravedė buvo sudarytas prezidiumas iš trijų daktarų: G. Baluko, A. Razmos ir J. Valaičio. Tradicinę suvažiavimo žvakę uždegė J. Žilvys.

Pasibaigus sveikinimams, kiekvienas fondo skyrių vadovas išsamiai paaiškino, kas buvo per praėjusius metus padaryta. Paaiškėjo, kad suvažiavimo dieną fondas jau buvo perkopęs 4-rių milijonų sumą. Per visą fondo veikimo laiką už investuotą kapitalą buvo gauta pelno 1,031,585 doleriai, kurie buvo išdalinti lietuviškų organizacijų mokyklų ir spaudos paramai bei studentų stipendijoms. Valdybos pirm. M. Remienė pranešė, kad per praėjusius metus fondo kapitalas įnašais padidėjo 271,738 doleriais.

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 ar 376-5996

Dr. FRANK PLECKAS

Optometristas
Tel. 737-5149

alba lietuviškai.

TIKRINA AKIS, PRITAIKO
AAMINUS & "CONTACT LENSES"

2618 West 71-st Street, Chicago,
Illinois 60629.

Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

Lietuvių Fondo suvažiavime 1988.III.26 d. dalyvavę spaudos atstovai:

iš k.: Balyš Brazdžionis, Apolinaras Bagaonas, Juozas Žemaitis, Juozas Šlajus, Juozas Žygas, Juozas Prunskis ir Antanas Juodvalkis J. Tamulaičio nuotrauka

Revizijos komisijos pirm. A. Markelis perskaitė trumpą revizijos ataskaitą. Administracijos reikalams gautos pajamos ir padarytos išlaidos sutinka su knygy įrašais, kurie buvo padaryti pagal pateisinamus dokumentus.

Praeitais metais į fondą įstojo 133 nariai. Tuo pat laiku mirė 110 narių.

Nominacijų komisija pranešė, kad Tarybos narių kadencijai pasibaigus, vakuojančias vietas ji siūlanti šiuos fondo narius: G. Baluką, D. Kojelytę, J. Račkauską, A. Razmą, J. Valaitį ir A. Ostį, o į Revizijos komisiją: A. Markelį, J. Rimkevičių ir J. Žygą. Neatsiradus naujų pasiūlymų, slaptos balsavimo keliu, tiek į Tarybą, tiek ir į Revizijos komisiją visi pasiūlytieji kandidatai buvo išrinkti.

Atėjus laikui suvažiavimo dalyviams ką nors paklausti ar kokius nors pasiūlymus pateikti, jų buvo nemažai, į klausimus daugiausia teko atsakinėti Tarybos pirmininkui St. Barui. Auditorijoje susidarė vaizdas, kad į visus klausimus ir pageidavimus buvo suprantamai atsakyta.

Paskutinį suvažiavimo žodį, kaip pagal suvažiavimų rutiną įprasta, tarė Tarybos pirmininkas. Nuoširdžiai padėkoję visiems dalyviams už atidą ir pakantumą išklausant tiek daug informaciją, pasižadėjo dėti visas pastangas, kad Lietuvių Fondas išaugtų į dar didesnę piniginę instituciją.

Užbaigai sugiedojus Lietuvos him-

ną, visi dalyviai buvo pakviesti į Jaunimo Centro kavinę priešpiečiams.
J. Žemaitis

Atviras Laiškas

DĖL VYDŪNO PALAIKU PERKĖLIMO

Kovo 24-30, 1988 m. "GK" laidoje, Vacys Bagdonavičius, straipsnyje "DRAMATISKAIS VYDŪNO GYVENIMAS", siūlo perkelti į Lietuvą Vydūno palaikus. Būtų visai humaniškas ir tautiniai gražus žestas tą padaryti. Be abejonės Storojo palaikai bus perkelti. Tik ne dabar. Jop laikai į Lietuvą bus perkelti tada kai Lietuvoje bus pasibaigęs siuntėjimas ir nebus pavojaus būti ištremtam į tolimą Sibirą. Į kurį buvo ištremta šimtai tūkstančių tautiečių vien už tai, kad jie kaip ir Vydūnas mylėjo savo žemę. Jų tarpe tūkstančiai "vydūnai", kurie vos savo gyvenimą buvo pradėję. Ir jų visų, ar daugumos ir po šiai dienai palaikai ten "tebeišsisi". Dėl tos priežasties, kaip ir daugelis ir Vydūnas nelaukdamas "talikos" būti ištremtam į Sibire paruošė tą katargą, pats save ištremė į tą dramatišką gyvenimą.

Jeigu atsirado sentimenta lietuvių patrijų palaikus atsigabenti į Lietuvą, tai ir pradėkime nuo Sibiro bei kitų plačiosios "tėvynės" stepių. K. R.

D A I N A

RESTORANAS, SALĖS,

BANKETŲ SALĖS ATIDARYTOS 7 DIENAS SAVAITĖJE
nuo 11 v. r. iki 8 v. v.

Šeštadienį ir sekmadienį atidaryta pusryčiams nuo 8 val. ryto
Taip pat galima gauti visokių pyragų išsinešimui.

Maloniai kviečia jus atsilankyti naujį "DAINOS" host
2656 W. 71-st St Elizabeth & Marion Czubiak
Chicago, IL 60629 Tel. 312/434-9666

PASSBOOK SAVINGS

the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings
Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing

AT OUR LOW RATES

With the lowest rates in the area

ESLC

2212 WEST CERMAK ROAD
CHICAGO, ILL. 60608

PETER KAZANAUSKAS, Pres.

Tel. 847 - 7747

Hours: Mon. - Fri. 9-4
Thur. 9-8, Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND
SINCE 1905

Mutual Federal Savings and Loan

A - J MEATS

Prime & Choice

SKANIAUSIOS LIETUVIŠKOS ŠVIEŽIOS IR RŪKYTOS DEŠROS
DELİKATESŲ SKYRIUS
2433 W. LITHUANIAN PLAZA COURT, CHICAGO, IL 60629
Tel. 436-6888

ANTANAS PLIENIS

A. & L. INSURANCE AGENCY

Phone: 312-523-9191
312-523-8775

4651 So. Ashland Ave., Chicago, IL 60609
Real Estate - Mortgage - Income Taxes

Turime ligos draudimus svečiams iš Lietuvos ir kitų kraštų. Gaisro, automobilių, gyvybės, ligos ir kiti draudimai. INCOME TAXES

NOTARY PUBLIC

Aleksas Lauraitis

Jonas A. GIBAITIS

ADVOKATAS

TELEFONAS: 776-8700

6247 So. KEDZIE AVE. CHICAGO IL 60629

TALMAN Grocery & Deli

NAMIE GAMINTAS LIETUVIŠKAS MAISTAS;
KEPSNIAI

UŽSAKYMAI PRIIMAMI PARENGIMAMS IR
VESTUVĖMS

Savininkai: M. L. Kupcikevičiai

2624 West Lithuanian Plaza
Court, Chicago, IL 60629

Tel. 434-9766

TULPĖ

RESTORANAS

SAVININKĖ

Juzė Augaitienė

2447 West LITHUANIAN PLAZA COURT

/ 69-th Str. / Tel. 925-1123

Chicago, IL 60629

SVEIKAS LIETUVIŠKAS MAISTAS

Atidaryta kasdien. Atremontuotos vidaus

patalpos, padaugintas stalų skaičius.

Atsilanke - įsitikinsite.

Midland Federal

Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

LAISVOJI LIETUVA

2618 West 71-st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel.: 476-3371
or 839-5531

VKLS-gos Chicago skyrius	50.00
ALT Cicero skyrius per kas, B. Novickį	20.00
Anthony Laurent, Lemont, IL	15.00
Petras Račiukaitis, Baltimore, MD	10.00
Stasys Stasiūnas, Chicago	5.00
Z.A. Raulinaitis, Manahawkin, N.J.	5.00
Antanas Diškėnas, St. Pet. Beach, FL	10.00
Ona Deveikis, Los Ang., CA	5.00
A. Dragunevičius, Farmington, CT	5.00
Juozas Duda, So. Boston, MA	5.00
Jonas Undraitis, Chicago	10.00
Vladas Garbenis, Chicago	5.00
Petronėlė Karaitis, St. Pet. Beach, FL	10.00
Vytautas Vilkutaitis, Cleveland, OH	10.00
Juozas Malčius, Montreal	5.00
Juozas Lekys, Alma, IL	5.00
Angelė Katelienė, Chicago	5.00
Juozas Kapačinskis, Chic.	10.00
Audronė Bortkevičiūtė, N. Brunswick, NJ	10.00
Ignas Jonynas, Toronto	10.00

Visiems nuoširdžiausiai dėkojame

Muz. Arvydas ir sol. Nelė Paltinai neseniai Vakarų Vokietijoje išleidė naują estradinę dainų kasetę "Kla-jūnė aš esu". "Mergučio" pakviesti netrukus vėl lankysis JAV. Balan-džio 16 d. koncertuos Philadelphiaje balandžio 30 d. Hartforde ir gegužės 1 d. Chicagoje.

A. Paltinas, lankydamsis JAV, padarys pranešimus apie Vasario 16 gimnazijos veikimą.

Jaunųjų ateitininkų vasaros stovykla bus liepos 17-31 dienomis Dainavoje. Stovyklos tema - tautosaka. Registracija vyksta per kuopas nuo balandžio 1 iki gegužės 15 d. Pavieniai asmenys ar turį klausimų kreipiasi į Eglę Paulikienę, 9 S. 221 Rosehill Ln., Downers Grove, IL 60516, tel. 312 - 985-5579. Norime priminti tėveliams, kad stovykloje visa programa vyksta lietuvių kalba, taigi vaikai turi mokėti lietuviškai, kad galėtų dalyvauti stovyklos programoje.

PABALTIEČIŲ DEMONSTRACIJA PRIE SOVIETŲ AMBASADOS

Vašingtone kovo 25 d. įvyko Jungtinio Pabaltiečių Komiteto suorganizuota demonstracija prie Sovietų ambasados, atžymint 1949 m. didžiulius trėmimus į Sibirą, o taip pat primenant ir kitų metų deportacijas. Laimingu supuolimu, prieš š.m. kovo 25 d. JAV Aukščiausiasis teismas buvo atšaukęs draudimą demonstruotojams priėti arti ambasadų rūmų, tai mūsų demonstruotojai net galėjo įeiti į ambasados vidų. Atsisakius priimti delegaciją ir raštą Gorbachiovui, kuriame buvo primenamos deportacijos ir reikalaujama, kad būtų pradėta išmokėti kompensacija taip neteisėtai deportuotiems, tas raštas Gorbachiovui pasiųstas kitu keliu. Kaip žinome, į Sovietų Sąjungą buvo per eilę metų išvežta apie milijonas lietuvių, estų ir latvių. Demonstruojantieji prie Sovietų ambasados padėjo tris juodus gedulo vainikus.

Lietuvių Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas sveikina Lietuvių Fondo narių suvažiavimą ir dėkoja už suteiktą paramą.

VASAROS STAŽAS LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRE

/New Yorkas, 1988 kovo 24. LIC/ Lietuvių Informacijos Centras skelbia stažą studentui, norinčiam dirbti šią vasarą New Yorke.

Internas dirbs 10 savaitių Lietuvių Informacijos Centro įstaigoj Brooklyne. Pareigos: padėti štabui atsiliiepti į lietuvių liečiančius informacinius prašymus ir atlikti kitus einamuosius darbus pagal vedėjų nurodymą, kaip pvz. atnaujinti kompiuterį įvestus sąžinės kalinių duomenis, išmokyti ir rašyti profesionalios dabartinę lietuvių liečiančias žinias spaudai anglų ir lietuvių kalbomis, kataloguoti nuotraukų ir dokumentų archyvus ir pan.

Kandidatai į internumus turi būti bent 18 metų ir laisvai valdyti anglų kalbą. Būtų gerai jei turėtų mašiną, nors tai neprivaloma.

Stazistui bus mokama \$1750 už 10 darbo savaites. Bus parūpintos gyvenimo patalpos ir apmokamos su darbu susijusios išlaidos. Pirmenybė bus duodama studentams, turintiems nuovoką apie žmogaus teisių klausimus. Reziümę siųsti iki balandžio 25 d. į Lithuanian Information Center, Attn. Gintė Damušytė, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

/LIC/

Šokių šventė Hamiltone, kecionė autobusu aplankant šio bei Sekspyro teatrus ir apžiūrint Torontą. Išvykstame birželio 30 nuo Jaunimo centro ir grįžtame liepos 2 d. Kreiptis į Birutę Zalatorienę, Travel Advisers Inc. 1515 N. Harlem #110, Oak Park, Ill. 60302, tel. 312 - 524-2244.

JAV LB Kultūros tarybos VIII Premijų šventė rengiama Los Angeles gegužės 15 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Šventės koordinatorius ir kitais darbais rūpinasi Los Angeles LB apylinkė, vadovaujama Edmundo Kulikausko. Apylinkė talkina Santa Monica apylinkė ir LB Vakarų apygarda.

NEW YORKO ŠAULIŲ KUOPOS LITERATŪROS KONKURSAS PABAIGTAS

LŠST Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke ryšium su Lietuvos krikšto 600 metų sukaktimi buvo paskelbusi romano ar novelių rinkinio konkursą, kurio prailgintas terminas baigėsi 1987 m. lapkričio 1.

Konkursui buvo prisiūti devyni romanų rankraščiai. Rimo Skeveldros slapyvardžiu pasirašytas romanas "Payalė", Tado Apeivos - "Slibinų miške", Knygnešio - "Iš Tamosos į šviesą", Jock's - "Kapai be vardu", Savanorio - "Mėlyno karvelio šviesa", Alksnio - "Jaunystės draugai", Molainiško - "Raudoni voratinkiai", Kariūno - "Ažuolai ir gluosniai" ir Vito Ugniaus slapyvardžiu - "Dievai ir žemė". Dar buvo atsiųsta viena atspausdinta knyga, straipsnių rinkinys apie Mindaugo krikščionybės įvedimą Lietuvoje. Ši knyga, kaip neatitinkanti konkurso reikalavimų, ir svarstymą nebuvo įtraukta.

Kūrinių vertinimo komisija, susidedanti iš Kazio Jankūno, Pauliaus Jurkūno ir Zigmundo Raulinaičio, susirinko posėdžiui 1988 m. kovo 5 d. Woodhaven, N.Y. Posėdį koordinavo šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis K. Miklas.

Vertinimo komisija visais balsais nutarė paskirti šaulių kuopos 1000 dolerių premiją Savanorio slapyvardžiu pasirašiusiam už novelinį romaną "Mėlyno karvelio šviesa". Atidarius voka, paaiškėjo, kad šio veikalo autorė yra rašytoja Alė Rūta.

New Yorko šaulių kuopa sveikina laureatę ir dėkoja visiems rašytojams, dalyvavusiems šiame literatūros konkurse.

Balandžio 22 d. -Dail. Zitos Sodeikienės ir dail. Ados Sukuvičienės kūrinių parodos atidarymas Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje, meno galerijoje 7:30 val. vak. Paroda tęsis iki gegužės 14 d.

Vašingtone, 1988 m. kovo 5 d. Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija Jungt. Amerikos Pabaltiečių Komiteto /JBANC/ metiniam pirmininkų suvažiavimui. Iš kairės: Milda Vaivadienė - ALT Wash. D.C. atst. pav. ir JBANC išdininkė, inž. G. Lazauskas - ALT pirm., prof. dr. Jonas Genys - JBANC visuom. ryšių dir. Trūksta Lietuvos atstovo Wash. D.C. Stasio Lozoraičio, kuris dalyvavo pradžioje posėdžio.

Dariaus Girėno lituanistinės mokyklos buvę mokiniai ir mokytojai kviečiami dalyvauti šios mokyklos 25 metų sukaktuviniame vakare šeštadienį, balandžio 16 d. Vakaras bus Jaunimo centre. Pradžia 7 val. vak. Apie dalyvavimą pranešama tėvų komiteto narei Ramunei Lukienei, tel. 422-4288, arba pirm. Viktorijai Matranga.

"VYRESNIŲJŲ LIETUVIŲ SOCIALINĖS BEI PSICHOLOGINĖS GEROVĖS PROBLEMOS"

KONFERENCIJA

1988 m. balandžio mėn. 23-24 d. šeštadienį nuo 9 v.r.-5:30 p.p. sekmadienį nuo 10 v.r.- 2 v.p.

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus, 6500 So. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629

Moderatorius:

Prof. Vytautas Černius

Paskaitininkai: Prof. Aldona Malcaneitė-Grinienė, prof. Romualdas Kriaučiūnas ir kiti.

Rengia: JAV LB Socialinių Reikalų Taryba

Parama Lietuvių Kilmės Studentams

Lietuvių prekybos rūmai (Lithuanian Chamber of Commerce of America) kiekvienais metais skiria stipendijas keliems jaunuoliams-ėms baigiantiems aukštesniasias mokyklas ar pirmuosius kolegijos bei universiteto metus.

Šiais metais šel skiriamos tokios stipendijos šėšiemis ar daugiau jaunuoliams-ėms, kurie pasižymi moksle ir yra lietuvių kilmės.

Iki šiol nuo 1964 metų, kad ši finansinė parama buvo lietuvių prekybos rūmų organizacijos įsteigta, stipendijomis pasinaudojo daugiau kaip šimtas studentų.

Prašymus stipendijai gauti reikia paduoti iki gegužės 1-mos dienos. Prašymų anketos gaunamos šiuo adresu: Charles O. Macke, 6618 Osceola Trail, Indian Head Park, IL 60525, Tel. 246-5809.

KONFERENCIJA

L. B. Socialinių Reikalų Taryba, 1988 m. balandžio mėn. 23-24 dienomis, Chicagoje, Balzeko muziejaus patalpose ruošia konferenciją.

Konferencijos tema: Vyresniojo amžiaus lietuvių socialinės bei psichologinės gerovės, polėčiai ir problemos.

Konferencijos tikslas - susipažinti ir palyginti vyresnio amžiaus lietuvių socialines ir psichologines problemas su Amerikos vyresniąja karta, bei kitų etninių grupių vyresniųjų prolemomis.

[konferencija kviečiami profesionalai, dirbantys socialinės gerovės srityse, socialinės mokslo šakose. Medicinos gydytojai, psichologai, socialiniai darbuotojai ir visi, kurie įdomiausi gerontologijos srityse.

Norintieji konferencijoje dalyvauti kaip paskaitininkai arba dalyviai, prašomi kreiptis raštu:

JAV L. B. Socialinių Reikalų Taryba, c/o Albertas Tuskenis, 2711 West 71-st Street, Chicago, IL 60629, arba skambinti: Rutai Musonyte (312) 476-2655.

Geriausia dovana Prof. A. VOLDEMARO Raštai I ir II tomas

MIELI SKAITYTOJAI, Prašome įsigyti šiuos du tomus ar kitems pasiūsti kaip dovana, tuo paremsite LAISVOSIOS LIETUVOS knygų leidyklą.

I ir II-ro tomo kaina tikrai \$20.00

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio išleistos premijuotos knygos:

1. J. Gliuda - Aitvarai ir Giris - \$4.00
2. A. Kairys - Išlikimoji Zolė - \$4.00
3. A. Baronas - Vėjas Lekia Lyguma - \$4.00

Kitos knygos:

4. B. Kemežaitė - Sudiev! Aš Išeinu... - \$4.00
5. V. Bražėnas - Samokslas Prieš Žmoniją - \$2.50
6. St. Jakubickas - Kas yra Lietuvos Atgimimo Sąjūdis - \$5.00
7. A. Kaščiūnienė - Žirgeliai (Eilėraščiai) - \$2.50
8. M. Blynas - Lietuvos Senovės Paminklai - \$10.00
9. M. Blynas - Nostradamus ir Pranašystės - \$5.00
10. M. Blynas - Lietuvos Reikalais - \$6.00
11. M. Blynas - Gynybinių Vilniaus Sienų mugriovimas. Vertimas - \$3.00
12. Valerijonas Šimkus - Atsiminimai I dalis - \$10.00
13. M. Blynas - Tikroji Praeitis - \$6.00
14. M. Blynas - Lietuvos Senovės Palikimas - \$5.00

Prašau užpildyti ir iškirpus pasiūsti LAISVAJAI LIETUVAI, 2618 West 71st Street, Chicago, IL 60629.

Siunčiu 15 dol. metinę prenumeratą ir prašau siųsti LAISVĄ JĄ LIETUVA.

Siunčiu \$..... už nurodytas knygas

Vardas ir pavardė.....
Numeris ir gatvė.....
Miestas, valstija ir pašto zona.....